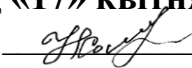

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса
Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра мов і літератур Далекого Сходу та Південно-
Східної Азії**

Район Шінджюку як центр появи нової літературної інтелігенції

Кваліфікаційна робота
освітнього ступеня «магістр»
студентки II курсу магістратури
освітньої програми
«Східна філологія, західноєвропейська мова та переклад:
японська мова і література»
спеціальність – «Східні мови та літератури
(переклад включно), перша - японська
Христина Богданівна БУРДУЛАНЮК
Науковий керівник:
к.філол.н., доц. Юлія КУЗЬМЕНКО

«Допущено до захисту»
Протокол засідання
кафедра мов і літератур
Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
протокол №12 від «17» квітня 2024 року
завідувач кафедри
д.філол.н, доц. Наталя ІСАЄВА

КИЇВ
2024

Район Шінджюку як центр появи нової літературної інтелігенції

У цій роботі ми дослідили територію сучасного району Шінджюку як центр утворення нової літературної інтелігенції Японії з епохи Мейджі по епоху Шьова, а також вплив, який цей район зміг створити для сучасної літератури країни. Для цього спочатку у роботі досліджено історію формування місцевості як однієї з центральних територій за епохи Едо та район Шінджюку, сформований наприкінці періоду Мейджі.

В наступних розділах увагу зосереджено на дослідженні біографій письменників, які проживали чи проводили свій час у зазначеній місцевості, а також вивченні їх творчості з метою виявлення прямого впливу через згадування району, його опису чи складових у текстах, написаних в періоди Мейджі, Тайшьо та Шьова. Далі ми ознайомилися з проявом урбаністики в творах відомих прозаїків і авторів графічних романів у періоди Хейсей та Рейва.

Мета нашого дослідження полягає в розширенні уявлення українського читача про вплив конкретного місця як частину культурного феномену Японії та створення нового підходу до вивчення певних історичних постатей та їх творів через призму урбаністичних змін в певній місцевості.

Для досягнення цілей дослідження ми використовували такі методи аналізу як компаративний, історично-літературний та описовий.

Ключові слова: район Шінджюку, японська сучасна література, літературна інтелігенція, модернізм, кіндайшюгі, Мейджі, Тайшьо, Шьова

Shinjuku City as a Center of the Occurrence of New Literary Intellectuals

In this paper, we explore the area of the modern Shinjuku district as a center for the formation of Japan's new literary intelligentsia from the Meiji period to the Shōwa period, and the impact that this area was able to create for the country's modern literature. To this end, the paper first examines the history of the area as one of the central territories during the Edo period and the Shinjuku district formed at the end of the Meiji period.

In the following sections, we focus on the biographies of writers who lived or spent time in the area, and examine their works to identify direct influences through references to the area, descriptions of the area, or components of the area in the texts of Meiji, Taishō, and Shōwa writers. Next, we examine the manifestation of urbanism in the works of famous authors of prose and graphic novels in the Heisei and Reiwa periods.

Our research aims to broaden the Ukrainian reader's understanding of the influence of a particular place as part of the cultural phenomenon of Japan and to create a new approach to the study of certain historical figures and their works through the prism of urban changes in a particular area.

To achieve the research objectives, we used such methods of analysis as comparative, historical and literary, and descriptive.

Key words: Shinjuku city, Japanese contemporary literature, literary intellectuals, modernism, kindaishugi, Meiji, Taishō, Shōwa

要旨

ブルデウラニュック・クリスチーナ

新宿地区における新しい文芸知識人の出現

本研究では、明治から昭和にかけての日本における新しい文芸知識人の形成の中心地としての新宿地区について考察し、この地域が現代日本文学に与えた影響について分析する。まず、江戸時代の中央領としての歴史と、明治末期に形成された新宿区の歴史を検証する。

次に、この地域に居住または滞在した作家の伝記と彼らの作品を検証し、明治・大正・昭和の作家のテキストにおけるこの地域への言及や、この地域に関する記述、さらにはこの地域の要素が彼らの作品に与えた直接的な影響について探る。さらに、平成・令和期の著名な散文作家やグラフィックノベル作家の作品に見られる都市主義の現れについても考察する。

本研究の目的は、日本の文化現象の一部としての特定の場所の影響について、ウクライナの読者の理解を広げ、特定の地域における都市の変化というプリズムを通して、特定の歴史上の人物とその作品を研究する新しいアプローチを生み出すことである。

研究目的を達成するために、比較分析、歴史的・文学的分析、記述的分析などの方法を用いた。

キーワード: 新宿区、日本現代文学、文学知識人、モダニズム、近代主義、明治、大正、昭和

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ I. СТАНОВЛЕННЯ ШІНДЖЮКУ ЯК ОДНОГО З КУЛЬТУРНИХ ОСЕРЕДКІВ ТОКІО.....	9
РОЗДІЛ II. РАЙОН ШІНДЖЮКУ В ЖИТТІ ТА ТВОРЧОСТІ ЯПОНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.....	20
2.1. Едо та Шінджюку.....	20
2.2. Коізумі Якумо	21
2.3. Шойо Цубоучі	23
2.4. Нацуме Сосекі	25
2.5. Кунікіда Доппо	28
2.6. Шінджюку за періоди Тайшю та Шьова.....	29
2.7. Рюноске Акутагава	30
2.8. Ясунарі Кавабата	31
2.9. Фуміко Хаяші	34
2.10. Осаму Дадзай	35
2.11. Нацуо Секігуса	38
2.13. Йошіноске Ханеока	39
РОЗДІЛ III. ВПЛИВ НА СУЧАСНУ ЛІТЕРАТУРУ.....	41
3.1. Натхнення сучасним Шінджюку	41
3.2. Харукі Муракамі.....	42
3.3. Рю Муракамі	44
3.4. Йошіфу Хірата	45
3.5. Банана Йошімото.....	47
3.6. Хідео Фурукава.....	49
3.7. Шінго Хонда.....	50
3.8. Шінджюку в творах закордонних письменників.....	51
3.9. Шінджюку як культурний простір	52

ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ.....	63

Вступ

Наша робота присвячена висвітленню зв'язків між районом Токіо Шінджюку та його впливом на формування сучасної літератури Японії.

Ця тема малодосліджена в наукових колах України й також існує лише незначна частина англомовних праць, в яких досліджується література в районі Шінджюку, але більше з історичної точки зору. Проте в україномовних джерелах, зокрема в підручнику авторства І. Бондаренка та Ю. Кузьменко згадуються біографії письменників, які були пов'язані з зазначеним вище районом. Основний акцент нашої роботи побудований на автентичних джерелах з опорою на зарубіжні дослідження, статті та підручники.

Актуальність роботи визначається необхідністю дослідити історично-літературні зв'язки району Шінджюку та прилеглих до нього околиць з огляду на значний урбаністичний вплив на авторів, які проживали у цій місцевості з періоду Мейджі по період Шьова, а також розуміння, наскільки цей вплив зберігається у сучасній літературі. **Мета** нашого **дослідження** полягає в розширенні уявлення про конкретне місце як частину культурного феномену Японії для українського читача з розробкою нового підходу до вивчення певних історичних постатей та їхніх творів через призму урбаністичних змін в певній місцевості. Це допоможе не тільки уявити, але й відтворити деякі епізоди з життя та творчості письменників в більш реальному та наближеному просторі, а не далекому та ефемерному.

Завданнями цього дослідження є

- дослідити історичні зміни території, що стала районом Шінджюку,
- проаналізувати біографії та твори письменників, які були пов'язані з цією місцевістю,
- визначити вплив на сучасну японську літературу.

Об'єктом дослідження виступає література району Шінджюку з періоду Мейджі по період Шьова, яка стала підґрунтям для формування сучасної японської літератури та дала поштовх для нової сторінки в історії літератури Японії.

Предметом дослідження є літературна інтелігенція, сформована в районі Шінджюку у ці періоди, яка проживала там та працювала, а також їх твори, в яких ми хочемо дослідити наявні ознаки урбаністичного впливу на творчість авторів.

У своєму дослідженні ми використовуємо **історично-літературний, описовий та компаративний методи**, досліджуватимемо історичні джерела та біографії, збиратимемо факти, їх первинний опис та узагальнимо все для подальшого порівняння та аналізу. Це допоможе нам сформувати об'єктивний погляд на зв'язок району та відомих японських авторів.

Новизною нашого дослідження є аналіз впливу урбаністики на творчість та життя письменників від епохи Мейджі до епохи Шьова.

Практичним значенням є наближення українського читача до японського автора через зрозумілий простір, а також визначення певної місцевості як такої, що мала вплив на подальше формування японської літературної інтелігенції, що заклало основу для нової японської літератури.

Апробація результатів дослідження була здійснена шляхом участі у конференції “Наукові читання пам'яті загиблих сходознавців” 10 травня 2024 року.

Робота складається зі вступу, трьох розділів та висновків.

Основна частина:

- дослідження історії Шінджюку
- біографії письменників та їх зв'язок із районом
- Шінджюку у творчості провідних літераторів вказаних періодів
- вплив на сучасну літературу

- формування літературних кіл на території Шінджюку

У першому розділі досліджується історія району, аналізуються найвизначніші його місця та їхній вплив на життя у місті Едо, перейменованому згодом у Токіо. Це все допоможе зрозуміти, яке місце для життя суспільства займав цей район у той час.

У другому розділі ми перейдемо до розгляду біографій письменників періодів Мейджі, Тайшю та Шюва, а також їх творчості з огляду на їх дотичність до району Шінджюку як важливої частини їх життя.

В третьому розділі ми розглянемо історії сучасних японських авторів періодів Хейсей та Рейва. Також ми простежимо вплив Токіо, зокрема району Шінджюку в міжнародній літературі та визначимо його роль у контексті світової пізнаваності як джерела натхнення.

РОЗДІЛ І. СТАНОВЛЕННЯ ШІНДЖЮКУ ЯК ОДНОГО З КУЛЬТУРНИХ ОСЕРЕДКІВ ТОКІО

Зараз район Шінджюку — один з найвідоміших та найбільших торгових районів Токіо про котрий знає увесь світ. Відомість його як серед японців, так і іноземців не зупиняється, а лише зростає.

Риси, які Джордан Сенд визначає як народну мову Токіо, включають невеликі ділянки, будівництво з дерева та малоповерхові будівлі [35]. Таким чином дослідник визначає, що Токіо яке існувало раніше було зовсім іншим містом з переважно дерев'яними будівлями.

На противагу цьому район Шінджюку зараз відображає новий, сучасний Токіо.

Варто зазначити, що в нашому дослідженні ми будемо називати Шінджюку й містом, і районом, оскільки обидва значення будуть вірними у контексті районів сучасного Токіо. Під топонімом місто ми матимемо великий район, який складається з інших менших (Йоцуя, Окубо тощо) [37].

Перш за все потрібно почати наше дослідження з того, щоб пояснити історію цієї місцевості, чим вона була відома здавна та коли почала ставати одним з провідних районів столиці.

На території, яку ми беремо для нашого дослідження було знайдено багато археологічних знахідок серед яких глиняні вироби періоду Джьомон, посудини у формі дзвіночків періоду Яйой, а також “ітабі” — дощечки з буддійськими приписами на санскриті. Усі ці артефакти говорять нам про те, що вже здавна це був досить населений регіон з притаманною іншим територіям Японії культурним життям, хоч ще й не знаходився у столиці.

Значно пізніше, як зазначено у статті про власника цих земель голови клану Найто, у період постійних війн перед приходом до влади Токугави Іеясу у Едо, Найто Кійонарі у якості його підданого з періоду Мікава, поблизу

сучасного Шінджюку-ні-чьо́ме розбив військо задля захисту міста від ворогів перед приходом нового шьогуна до влади. За це клан Найто був нагороджений землями цієї місцевості у якій було побудовано середню з резиденцій Найто відому зараз як одну з найзеленіших територій району та всього Токіо сад Шінджюку Ёоен [26]. Території від Окубо до Сендагаї та від Йойогі до Йоцуя — все це сучасні території міст Шінджюку та Шібуї, які у ті часи належали сім'ї Найто. Згодом була побудована станція Найто-Шінджюку, поруч розбудовувались перші торгові точки, й хоча ще не можна було назвати цю територію такою ж гамірною як і зараз, проте вона все одно була прототипом сучасного Шінджюку.

«Під час останньої половини XVIII сторіччя, центр літературної композиції переміщується з регіону Кіото-Осака до Едо, в столицю шьогунату» [5].

«У 18 столітті Едо, можливо, став найбільшим містом у світі. Коли імператор Японії повернувся до влади в 1868 році, він переніс імперську столицю на схід із Кіото до Едо» [24].

Першою великою розбудову майбутнього міста Шінджюку можна вважати період Мейджі, який був насичений як культурними змінами, так і політичними.

Політики, журналісти, комерційні та промислові підприємці, освітяни, бюрократи та вчені, які вели японську націю протягом перших двох бурхливих десятиліть періоду Мейджі (1868-1912), не погоджувалися між собою з багатьох питань, але на одне майже всі погоджувалися з гострою потребою викоринити 'погані та абсурдні звичаї' феодального минулого їхньої країни. У контексті дев'ятнадцятого століття це було не просто академічне питання.

Зрілий феодалізм Японії шістнадцятого століття розвинувся до 1603 р. у більш розвинену форму феодалізму, яка не має собі рівних в європейській історії: систему бакухан періоду Едо (1603-1868). Японська політика цієї

епохи характеризувалася пануванням військового уряду родини Токугава (бакуфу), під керівництвом якого було приблизно 250 володінь (хан), які здійснювали регіональну гегемонію. Ретельний контроль, розроблений Токугаваю Ієясу (1542-1616), першим шьогуном, та його наступниками не залишався застиглим інституційним апаратом протягом тривалого періоду Едо, але японська політична культура і значною мірою японська цивілізація в цілому потерпали.

До приходу Заходу в 1853 році устрій залишався стійким феодальним.

Але після успішного завершення імператорської реставрації 1868 року, Японія вступила на свій історичний шлях до модернізації, перші лідери Мейджі усвідомили нагальність чітко поставити свою феодальну традицію за ними [16].

На тлі всього цього територія, яка зараз називається “місто Шінджюку”, раніше була лише непомітною спокійною місцевістю. Таким, яким ми знаємо його зараз, цей район став дійсно не так давно — з періоду Мейджі він почав свою розбудову, а вже розквіт припав приблизно у повоєнний період Шьова та найбільшій популярності як за кордоном, так і в Японії та сучасного вигляду він набув в період Хейсей.

Як зазначає Хашігучі Тошіо — керівник історичного музею Шінджюку, однойменна станція бере свій початок 1885 року як частина сучасної лінії Яманоте й не відразу стала популярною. Спротив влаштовували громади, які були занепокоєні появою нових станцій через збільшення торговельної конкуренції. Особливо це було пов'язано з відомою ще з часів Едо поштовою станцією Найто-Шінджюку, частина ім'я якої була запозичена для Шінджюку, хоча сама станція знаходилася далі від неї [стаття Хашігучі]. Шінджюку не став популярним одразу, проте, коли було введено ще декілька ліній, почалася побудова ресторанів, кіосків.

Хашігучі описує це так: “Чайні кіоски біля станції мали лавки, які, ймовірно, були накриті модними на той час червоними ковдрами, і пасажери могли провести там час, п’ючи чай та перекушуючи” [26]. Тобто вже в цей час створюються умови для розвитку культурного життя, нові місця для відпочинку.

Коли син імператора Мейджі Йошіхіто (1879-1926) зійшов на престолу у 1912 році, справи для Японії виглядали добре. Сприятливе ім'я ‘Тайшьо’, що означає ‘Велика праведність’, було обрано для позначення нової ери.

Вона давала впевненість у собі як світовій державі, обіцяла мудрість та справедливість.

Однак особисто для Йошіхіто все виглядало не так багатообіцяюче.

Зростали сумніви щодо його фізичної та розумової спроможності. Це зазвичай пояснювали перенесеним одразу після народження менінгітом, але йому було вже тридцять, і наслідки такої хвороби вже давно мали самоусунутись. Майже напевно, це було щось інше, та, ймовірно, більш сором'язливий розлад, який зараз його турбував. Лікарі визнали його придатним для того, щоб зайняти трон, але його стан невдовзі помітно погіршився.

Протягом трьох років він не міг нормально ходити і розмовляти. Незручна ситуація тривала ще кілька років, поки у листопаді 1921 року його син Хірохіто (1901-1989) став регентом.

Непевне правління Йошіхіто розпочалося з політичної кризи. Наприкінці 1912 року уряд Сайонджі відмовився погодитися на додаткові дивізії для армії, яка прагнула до розширення. Військовий міністр подав у відставку, а армія відмовилася його замінити, що призвело до падіння кабінету. Ямагата та інші олігархи звернулися до Кацура Таро, який погодився сформувати свій третій Кабінет міністрів. Однак він був непопулярним

вибором серед громадськості та політичних партій, які вбачали в ньому символ продовження олігархічного авторитаризму [10, с. 108].

За таких обставин район переживав низку потрясінь, серед яких був також і землетрус.

Після землетрусу Канто в 1923 році, Токіо був у дуже зруйнованому стані, проте Шінджюку залишився майже неушкодженим в порівнянні з іншими районами.

Журналіст Коен Нішіумі у своїй книзі про історію Японії розповідає, що у той час Японія була під прямим впливом західної культури та стилю життя, тож тогочасна Японія змішувала традиційну японську та західні культури [46, с. 334].

Тож в період Тайшю відбувається ще більша розбудова району з впливом західного стилю життя, будуються нові кав'ярні, магазини, відкривається все більше закладів в Кабукі-чьо, особливо в Золотому гаю — в одній з його найпопулярніших вулиць, відкривається універмаг Ісетан — торгова перлина міста Шінджюку та Кінокунія — найбільший книжковий магазин. Таким чином Шінджюку вже остаточно стає одним із центральних районів міста, в якому зосереджена значна частина культурного життя столиці.

Дослідник Еліс Тімpton коментує ці події так: 'Культура' (бунка) замінюється на 'цивілізацію' (бунмей) як гасло ранніх 20-х років ХХ-го сторіччя, породжуючи 'культурні будинки', 'культурні горщики', 'культурні ножі' та інші 'культурні' речі, для того, щоб втілити 'культурне життя', а також модерн і модернізм ('модему' та 'моданідзуму') зайняли провідне місце в міському товаристві та культурі в останній частині декади [18, стр.103].

Зупинимося детальніше на важливих закладах та територіях того часу, щоб дослідити їх вплив на жителів Токіо.

Найвідоміший універмаг Ісетан був відкритий у районі Шінджюку 1933 року у період Шьова [22] та став центральним місцем покупок токійського

населення того часу. Не буде перебільшенням додати, що він приваблював більш заможних представників Токіо, а отже і вплив на подальшу розбудову району мав великий.

Кінокунія - найбільший книжковий магазин, який існує і сьогодні, додав району ще більшої інтелектуальної вишуканості й очевидно сприяв розвитку літератури як в самому районі, так і у місті в цілому.

Крім цього в середині Шінджюку існує район Кабукі-чьо, який й досі вважається місцем, яке краще оминати вночі, через високий рівень злочинної діяльності та присутності японської мафії 'якудза'.

В той період, поки розбудовувався Токіо та Шінджюку як його частина, в районі Кабукі-чьо зосереджувалося багато розважальних закладів, більшість кав'ярень, магазинів, барів. Звичайно серед такого різноманіття закладів культурним колам столиці було легко зібратись у таких закладах аби поспілкуватися про нові культурні тенденції та обмінятися досвідом.

Однією з вулиць Кабукі-чьо, яка була особливо популярною серед місцевої інтелігенції називають Голден гай (Золотий гай). У барах цієї вулиці часто можна було побачити письменників, акторів, поетів та інших культурних діячів.

Значної популярності здобув заклад "Бар Маеди", вівіска якого зберігалася і до сьогодні, хоча бар вже давно був закритий.

Загалом вулиці Кабукі-чьо побудовані традиційно у стилі 'шьотен-гай'(商店街).

Так у своїй роботі дослідники К'єн То та Кен Хва Чон з Сінгапурського університету технологій та дизайну розповідають про користь побудови вулиць за таким принципом, особливо для старшого покоління: «Дві традиційні торгові вулиці — або шьотен-гай (також пишеться як shouten-gai, 商店街) — у Токіо, Японія, слугуватимуть прикладами для спостереження та оцінки культурної стійкості та ролі їхніх літніх мешканців. Шьотен-гай було

обрано з огляду на їхню артикуляційну функцію як традиційного японського центру старого міста, а два інші об'єкти — з огляду на їхню популярність у Токіо. <...> Як ці малоповерхові, невеликі за розмірами, традиційні торгові вулиці могли б стати культурно сталою моделлю, що продовжує існувати століттями в умовах високощільної, багатоповерхової, широкомасштабної міської забудови Токіо. На сайті Specically розглядається, як культура громади та люди похилого віку могли б сприяти такій культурній сталості, яка також могла б забезпечити більш локалізоване, 'дружнє до старіння' середовище, що дає змогу громаді літніх людей процвітати. Очікується, що з цих тематичних досліджень можна буде винести корисні уроки і застосувати їх в інших міських контекстах для створення більш дружнього до людей похилого віку і культурно сталого середовища в Азії» [27].

Такі ідеї дійсно знаходять відгук у сучасності.

Відомо, що Японія — це країна, де живе дуже багато людей старшого покоління. В описаних вище шьотен-гай, дійсно багато з цих людей із задоволенням проводять свій час насолоджуючись майже таким самим інтер'єром кав'ярень та таким смаком страв, які були ще за їх юності.

Чому ж Токіо, а зокрема саме Шінджюку настільки швидко розвивався?

З відомих нам джерел цьому сприяли швидкі глобалізаційні процеси. Швидка інтеграція в так звану Західну культуру, допомогла Японії не тільки розвинути культуру, політику та економіку, вона також сприяла тому, що Японія більшість із запозичень поєднала з власною культурою, після чого вплив Заходу більше не сприймався впливом зовні, а скоріше асимілювався стаючи не відмінною частиною життя японців.

Як зазначає Джордж Рітцер, глобалізація — це процес або низка процесів на планеті, які збільшують мультикультурність між людьми, об'єктами, територіями, часом... [7, стр.2]

Таким чином можна підкреслити, що зміни у тогочасному японському суспільстві відбувалися з урахуванням глобалізаційних процесів. Сприйняття та переосмислення різних філософських течій в контексті японської культури підштовхнуло японських митців створювати новий культурний продукт, що зрештою вплинуло на створення різноманіття в культурі, зокрема і в літературі. Розбудова міста також сприяла цьому явищу, оскільки в нових публічних місцях почало збиратися все більше й більше людей, серед яких також нерідко були представники світу літератури.

Враховуючи вищезазначене можемо визначити створення району Шінджюку як одного з культурних центрів міста, що сформувався з середини періоду Мейджі й остаточно набув свого розквіту у епоху Хейсей.

Низка подій, зокрема відкриття станції та безлічі кав'ярень слугувала приверненню уваги до району, а відносна неушкодженість в порівнянні з іншими під час землетрусу Канто у 1923 році вивела цю місцевість на центральне місце тогочасного життя, що стало зокрема підґрунтям для розквіту культури у цьому районі.

Землетрус, який зруйнував багато частин Токіо і Йокогами, став каталізатором для широкомасштабної реконструкції і модернізації міста. Ось ключові моменти розвитку Шінджюку після цієї катастрофічної для міста події.

Відразу після землетрусу уряд і приватні інвестори почали активно відновлювати пошкоджені райони. В Шінджюку будували нові будівлі з використанням сучасних на той час технологій і матеріалів, що дозволило підвищити їх стійкість до землетрусів.

Було прийнято нові містобудівні плани, які включали розширення вулиць, будівництво сучасних інфраструктурних об'єктів, таких як водопроводи, електромережі та каналізація. Це покращило загальну якість життя в районі.

Шінджюку став одним з основних комерційних і бізнес-центрів Токіо. Тут з'явилося багато нових магазинів, ресторанів, готелів і розважальних закладів, які приваблювали як місцевих жителів, так і туристів.

Станція Шінджюку, яка вже була важливим транспортним вузлом, зазнала розширення і модернізації. Вона стала однією з найбільш завантажених залізничних станцій у світі, що сприяло подальшому розвитку району як комерційного і культурного центру.

Відновлення району призвело до значного збільшення населення. Багато людей переселялися в Шінджюку через можливості для працевлаштування і покращену інфраструктуру.

Шінджюку став важливим культурним центром з численними театрами, кінотеатрами, галереями і клубами. Район став місцем зустрічей для письменників, художників і інтелектуалів, що сприяло розвитку літературної і мистецької сцени.

Після землетрусу в Шінджюку почали з'являтися сучасні на той час архітектурні споруди, включаючи багатоповерхові будівлі і хмарочоси. Це надало району новий вигляд і сприяло його розвитку як одного з найсучасніших районів Токіо.

В рамках відновлення були створені нові парки та зелені зони, що покращило якість життя мешканців і зробило район більш привабливим для відпочинку і дозвілля.

Завдяки інвестиціям і плануванню після землетрусу Шінджюку перетворився на один з найдинамічніших і найрозвиненіших районів Токіо. Його економічне і культурне значення продовжує зростати до сьогодні.

Шінджюку став символом відновлення і модернізації Токіо. Його яскраві неонові вогні, комерційні вулиці і культурні заклади стали відомими у всьому світі.

Відновлення Шінджюку після землетрусу Канто стало прикладом успішної урбаністичної реконструкції, що поєднала сучасні технології і плани з культурними і соціальними змінами, які продовжують впливати на життя міста.

В період Шьова відбувається багато подій, що спочатку припиняють літературне життя країни, але з повоєнного періоду відновлюють з новою силою.

Хоча після російсько-японської війни на початку XX-го сторіччя, Японія змогла відбити атаку агресивних сусідів з півночі та стати взірцем пацифізму, через деякий час вже сама Японія буде готуватися до війни.

У цей час література неначе стає на паузу, відступаючи та лишаючи місце лише для пропагандистських творів.

В цей період багато письменників припиняють діяльність аж до закінчення війни та приходу американського правління, хтось погоджується працювати на владу та робити записи, що будуть підносити дух Імперії.

Складно сказати остаточно, що послужило такій кардинальній зміні від вектору з напрямком до Заходу, до абсолютного несприйняття опонентів та бажання влади над ними.

Як зазначав один з письменників того часу, Мушнянокоджі Санацу, від пацифізму, миру та любові його відштовхнула подорож до країн Заходу, де йому непощастило зустрітися з расистськими настроями.

Можливо це, можливо й інші події спрямували Японію до абсолютно хибного шляху, від якого постраждали інші країни та сама Японія.

Почавши війну, розвиток країни зупинився та відновився лише з її закінченням.

Далі вже була повоєнна відбудова, відродження культури. Навіть ті письменники, які все ще були незадоволені нав'язаним правлінням, саме в цей час починають знову писати, створюючи дивовижні літературні шедеври, в

яких краса звичайних моментів переплітається з традиційним японським колоритом, що викликає захват як у японської, так і закордонної публіки.

У своїй книзі автор Томас Хейвенс ділить розповідь присвячену Японії на дві хронологічні частини, присвячені 1950-м і 1960-м рокам, розділеним навпіл розквітом мистецького андеграунду в Шінджюку та кризою договору про безпеку в травні-червні 1960 року [17, с.7].

З середини періоду Шьова - початку періоду Хейсей Токіо стрімко перебудовується й стає однією з провідних країн світу.

Нові підприємства та компанії створюють робочі місця, а їх продукція виводить країну у лідери. Зокрема такі торгові марки як Sony, Honda, Mitsubishi та інші стають знаком якості у всьому світі.

Стається економічне японське диво, країна квітне, з нею квітне й район Шінджюку, де вивісок стає все більше, мультифункціональність зростає, а отже й увага нового покоління письменників та діячів культури.

Варто зазначити, що в деякі періоди робота Кабукі-чьо суворо обмежувалася через проституцію, але через деякий час закони були пом'якшені та і сам Кабукі-чьо набуває вже постмодерністського оновлення з урахуванням сучасних вимог.

Саме після епохи Хейсей місто Шінджюку стає раєм для шоперів, закоханих і, навіть, для одинаків. В цей час район набуває надзвичайної популярності, кожен має змогу знайти щось для себе.

До того ж, розбудовується й нові станції метро та електричок.

Японія впевнено йде до свого тріумфу.

РОЗДІЛ II. РАЙОН ШІНДЖЮКУ В ЖИТТІ ТА ТВОРЧОСТІ ЯПОНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

2.1 Едо та Шінджюку

Як нам вже відомо, ще до заснування району Шінджюку в цій місцевості проживали різні діячі мистецтва.

Першим найбільш цікавим періодом є епоха Едо.

Після встановлення шьогунату Токугави, все більше людей оселилися в Едо як новому центрі не тільки політики, а й культури.

В додатку 1 ми можемо побачити розселення письменників, поетів та інших митців за цю добу на території, яка була підконтрольній сім'ї Найто. Серед них Хедзуцу Тосаку (平秩東作), Кіносада Маро (紀定麿), Сакеноуе Нофурачі (酒上不埒), Кьокутей Бакін (曲亭馬琴) та багато інших поетів і прозаїків.

Кажучи про найбільшого мислителя з точки зору оригінальності та впливу протягом понад 260 років періоду Едо, більшість людей, ймовірно, згадали б спочатку конфуціанського вченого Сорая (1666-1728). Проживав Сорай протягом другої половини його життя у нинішньому районі Ушігоме району Шінджюку [41, с. 66].

Перу Огю Сорая належить трактат “Міркування про дао” в якому він описує як суспільне дао та природне пов'язані між собою. Цей та інші свої твори, такі як “Бенмей”, “Такусоку”, “Питання вчителя Сорая”, а також “Сейдан”, який він написав проводячи час у своєму будинку, що знаходився в Ічігая.

Тож вже з епохи Едо можемо простежити інтерес письменників, поетів, філософів та інших відомих людей жити та творити в майбутньому Шінджюку.

Але в епоху Едо ця місцевість хоч вже і відігравала деяку роль у культурі та історії, проте найперший її розквіт почався все ж таки з епохи Мейджі. Саме у цей час відбувається справжня культурна революція, яка стосується й літератури.

Як зазначається у дослідженні Юлії Кузьменко, завдяки реформам Мейджі спрямованим на модернізацію та вестернізацію, країна досягала мети у прискореному засвоєнні знань та надбань Заходу [2]. А отже з цього часу починається справжня культурна революція, прогрес та зміна форм японського буття на всіх рівнях.

Ці події також вплинули на розвиток літератури у контексті різних течій. З'явилося багато нових авторів, які бажали запозичувати західні ідеї та втілити їх через призму японського буття.

Серед усього варто згадати поняття 'кіндайшюгі' (近代主義), що можна перекласти як 'принцип новітнього часу' позначаючий в японській мові термін 'модернізм', який описує сукупність японських літературних напрямів та шкіл кінця XIX – початку XX сторіччя, яким притаманні новаторство та експеримент [1].

За цей період в місцевості, яка стане називатися Шінджюку вже за деякий час оселяється багато людей з кола літератури (додаток 2, 4).

2.2 Коідзумі Якумо

Наступною цікавою особистістю району можна по праву вважати Коідзумі Якумо.

Справжнє ім'я письменника та перекладача Лафкаліо Хірн. Народився Якумо на острові Лефкала, Греція, у 1850-му році. Згодом переїхав у Ірландію, потім подорожував та працював у Америці й зрештою, після прочитання перекладу Безіла Холла Чемберлена "Коджікі", збірки стародавніх японських міфів, 1882 року Герн почав розглядати можливість подорожі до цієї

містичної країни. Така можливість була надана його тодішнім роботодавцем Harper's.

Японія зачаровувала його своєю простотою та людяністю. Коли його робота вже підходила до кінця, але бажання залишити цю країну не з'явилося, Хірн постав перед важкими випробуванням. Проте, його друг, все той же Чемберлен вже висловлював захоплення короткою книгою Хірна 1887 року “Деякі китайські привиди” і зміг допомогти йому влаштуватися на роботу в середню школу в Мацуе [34].

Власне там він знаходить новий сенс свого життя, все більше знайомиться з японською культурою, пише багато робіт, зокрема на японську тему, одружується з японкою Сецуко Коїдзумі та бере її прізвище. На початку 1896 року його західне ім'я було офіційно змінено на Якумо, що означає “Вісім хмар”, «поетичну альтернативу Ізумо, моєї улюбленої провінції», — написав він своєму другові Еллууду Хендріку у вересні 1895 року.

Його тодішнім домом був будинок за сучасною адресою Томіхісачьо, місто Шінджюку, Токіо. Викладав він, як і Шойо Цубоучі в університеті Васеда.

Дружина, четверо дітей та його книги — все це робило дослідника японської культури безмежно щасливим та відволікало від різних негараздів. Саме йому багато послідовників завдячують перекладам міфів та казок Японії, як одному з найперших перекладачів фольклорних творів англійською мовою.

Коїдзумі Якумо згадує район Шінджюку у своїх творах. У своїй книзі “Якумо” він описує події та життя у Токіо, включаючи цю місцевість, в якій він прожив найщасливіші миті свого життя.

Історія Коїдзумі Якумо справді незвичайна, особливо для тих часів.

«Грецьке місто Лефкада, де народився міжнародний літературний діяч Коїдзумі Якумо (Лафкадіо Хірн), і район Шінджюку, де він помер, продовжували взаємодіяти через Якумо, і в жовтні 1989 року вони уклали

альянс міст дружби. Відтоді район Шіндзюку та місто Лефкада продовжували підтримувати дружні стосунки та поглиблювати взаєморозуміння за допомогою таких речей, як обмін дитячими картинками» [34].

Навіть попри те, що він так і не зміг вивчити японську мову, його ім'я все одно залишається у спадщині японської культури у вигляді пам'яток, музею, згадок самих японців, його нащадків, деякі з яких досліджують його діяльність та звичайно ж, його роботам, які збагатили світ Європи та Америки японською культурою.

2.3 Шойо Цубоучі

Якщо перевірити історичні джерела стане зрозуміло, що не лише Нацуме Сосекі був відомою людиною, яка жила на території сучасного Шіндзюку.

З архіву Музею історії Шіндзюку, ми можемо дізнатися, що в різні часи тут жили різні відомі люди, зокрема письменники, філософи, актори.

З вже згаданого періоду Мейджі можна відзначити також Шойо Цубоучі, Коідзумі Якумо та Фуміко Хаяші.

Загалом, як зазначає у своєму дослідженні Юлія Кузьменко: «Протягом 1900-1912 років у житті японського суспільства тривали динамічні зміни, які почалися ще наприкінці минулого століття завдяки реформам Мейджі, спрямованим на модернізацію та вестернізацію різних сфер життя країни: економічної, культурної, політичної, соціальної» [1, Бондаренко і Кузьменко, (2021), с. 195]

Таким чином у цей період з'являється натхнення експериментувати та створювати нову літературу за західним зразком.

Одночасно відбувається розбудова станції та району Шіндзюку, що сприяє його популярності серед токійців.

Тож наступною особистістю, яку варто згадати в контексті району Шінджюку є Шойо Цубоучі.

Шойо Цубоучі був відомим письменником, перекладачем та викладачем університету Васеда. Серед його перекладів з англійської “Красуні на озері” Вальтера Скотта, також він переклав усі твори Вільяма Шекспіра.

Серед його власних здобутків можна зазначити нове осмислення самовираження в літературі за допомогою роботи “Сутність роману”, оповідання “Дружина” та п'єсу “Залишки зоряної ночі”.

Шойо Цубоучі, якого вважають провідною фігурою сучасної японської літератури, народився в префектурі Гіфу в 1859 році наприкінці періоду Едо.

Його сім'я була відносно заможною, а його батько, який був місцевим урядовцем, викладав йому китайську літературу та інші предмети. Під впливом матері він також любив хайку та ґесаку. Він був літератором у душі.

Після реставрації Мейджі переїхав до Нагої, де закінчив школу іноземних мов Айчі, а потім закінчив факультет літератури Токійського університету зі ступенем бакалавра мистецтв. Після закінчення університету, працюючи викладачем в університеті Васеда, що розташований у неподалік від станції Такаданобаба (частина району Шінджюку), він перекладав Шекспіра та інші твори.

Хоча йому було лише 26 років, коли він опублікував “Сутність роману”, без сумніву, він мав великий вплив на японський літературний світ.

“Сутність роману” — репрезентативний твір Шойо Цубоучі. Цубоучі, який вивчав західну літературу в університеті, був шокований відмінностями між японською та іноземною літературами. У той час японська література була переважно повчальними творами на тему винагороди за добро і покарання за зло, переробками минулих творів і вульгарними розвагами.

У “Сутності роману” Цубоучі пропонує встановити роман як «мистецтво». Він рекомендував писати як є на реалістичну тематику. Таким чином в Японії зароджується реалізм.

Навчальне читання неминує стереотипне та застаріле. Цубоучі запропонував, щоб роман був твором, який може вразити людей, не будучи зв’язаним такими рамками.

Він не лише в захваті від роману, але й у його коментарі є багато аспектів, які все ще актуальні сьогодні та є практичними. Цей твір варто прочитати кожному, хто хоче бути романістом.

Цікаво, що також є сучасний автор, який використовує псевдонім ‘Шойо Цубоучі’, у творчості якого можна побачити згадки про район Шінджюку:

У оповіданні “Стіни”:

- «Вибачте, що так пізно, — сказав я. — Але це через Шінджюку.

Ці вулиці відомі своїм неправильним затемненням»; У

оповіданні “Стіни”:

- «Спробуйте тут якусь публічну будівлю побудувати — відразу на тебе впадуть усі наочно різні правозахисники. Вони, можливо, і самі не знають, за що вони там стоять, але, якщо тінь цієї будівлі ковзне на кого-небудь, тобі кінець» [47];

З оповідання “Кафе’Кано”:

- «В Шінджюку було багато барів, які взагалі не можна було назвати барами» [48].

Шойо Цубоучі один з найвідоміших письменників, які жили на території Шінджюку у епоху Мейджі. Його вклад в сучасну літературу Японії є неоцінним, як і його переклади, які проклали міст між літературою Великої Британії та Японією, що створило підґрунтя для натхнення тогочасних молодих авторів та послідовників.

2.4 Нацуме Сосекі

Один з найвідоміших письменників того періоду й найбільш впізнавана фігура Шінджюку — Нацуме Сосекі, який провів своє дитинство у цій місцевості, а також час від часу згадував рідний район в своїх творах.

«Його книги — це запрошення в інтимну свідомість іншого. Він уважно і складно описує кожну думку, що дзигчить, включно з найприземленішою та швидкоплинною» [29].

Нацуме Сосекі (1867-1916) вважається найвидатнішим японським прозаїком епохи Мейджі. Він народився всього за рік до її початку і може саме тому його можна вважати "дитиною нової епохи". <...> В цей період змінився кожен аспект життя: державна система, банківська система, військова, судова та правова системи, система освіти, і в той же час японці почали вивчати західну музику, спорт і літературу. Епоха Мейдзі також стала свідком великих соціальних перетворень.

У 1884 році Сосекі вступив до Токійського імператорського університету (нині Токійський університет), де вивчав англійську мову та літературу, і став другим випускником університету з цієї спеціальності в Японії. У 1900 року його обрали урядовим стипендіатом і відправили до Англії за рахунок японського уряду для продовження навчання в Англії. Він пробув у Лондоні два з половиною роки і повернувся до Японії в 1903 році [2].

За словами Райшауера, всі зміни у японському суспільстві відбулися дуже швидко та успішно. Протягом двох десятиліть Японія здобула військову та економічну безпеку від Заходу. Ці соціальні перетворення, безсумнівно, вимагали великої кількості технічних знань, освіченої робочої сили, а також швидкого навчання та культурної адаптації.

Для японських професіоналів стало важливим спілкуватися англійською мовою, а її вивчення стало особливо популярним як символ передової культури [20, с. 84].

Тож цей час як ніякий інший дуже підійшов для становлення нового талановитого письменника.

Звичайно, Сосекі не був лише прозаїком, він також переклав багато творів з англійської, серед яких були роботи зокрема Чарльза Діккенса. До того ж він також складав власні хайку й писав критичні есе з літератури.

Велику частину свого життя Нацуме Сосекі провів у районі за яким збережеться назва “Шінджюку”. Часто бував на станції Йоцуя. Один з його псевдонімів був таким самим. Звичайно, це може бути лише припущенням, оскільки хоч звучання було таким самим, але написання за ієрогліфікою відрізнялось: 興謝 - референс до місця у Хоккайдо, 四ツ谷 - станція в районі Шінджюку. Проте все ж таки можна припустити, що натхнення рідною місцевістю відіграло роль у створенні цього псевдоніму.

Загалом за різний період у творчості письменника можна знайти як прямі, так і непрямі згадки району Шінджюку у творі.

Наведемо декілька цитат:

У оповіданні “Поезія без слів”:

- «У Шінджюку вулиця Тоцука вела від станції в Ідзумігаве вниз до Шігецу, що веде до Токіо, а зовсім близько до неї знаходиться стара лікарня» [44];

У романі “Серце”:

- «Шінджюку — це місце, де живуть багато людей, але особливо відзначається тільки той, хто сам в ньому живе» [43]; У оповіданні “Вічний закон”:

- «Я прийшов у Шінджюку, але, бачачи, що вулиці тут вже

освітлені, я знову змушений був повернутися»; У

оповіданні “Гра”:

- «У Шінджюку, коли ми зустрілись, деякі думали, що я — художник, і зверталися з проханням продати картину, але я відмовився» [45].

«Тло роману «Серце» — епоха Мейдзі в Японія, яка різко суперечить цінностям сучасного суспільства» [20].

Нацуме Сосекі жив та творив у місті Шінджюку довгий час. Він був письменником, який писав свої твори у епоху змін та переосмислення, відкрив японським читачам психологічний реалізм та показав майбутнім поколінням якою може бути сучасні література. Тож його постать для цього району є справді культовою й приводом пишатися жити в місці в якому проживав і цей автор. У цій же місцевості навіть зараз ми можемо відвідати музей його пам'яті, а в музеї історії району Шінджюку є великий стенд присвячений його постаті, де ми маємо змогу побачити речі письменника, його чернетки, а також макет будинку (додаток 3).

2.5 Кунікіда Доппо

Кунікіда Доппо був японським письменником і поетом періоду Мейджі, відомим своїм внеском у розвиток японської літератури.

Народився 15 липня 1871 року, в місті Чьоші, префектура Чіба.

Справжнє ім'я письменника Тецуо Кунікіда.

Навчався, але вибув із Професійної школи університету Васеда.

Учнем відвідував початкову та середню школу в префектурі Ямагучі.

У 1898 році він переїхав до Токіо та приєднався до молодіжної асоціації Мін'юша, про яку ми розповімо трохи пізніше.

Охрещений Масахісою Уемурою в 1924 році як талановитий письменник. Додає рецензії та есе до таких видань, як “Літературний світ”, “Молода література” та в газеті “Кокумін”.

У 1926 році він став вчителем у Цуруя гакуен у Саекі, префектура Оіта, але в 1927 році він переїхав до Токіо, приєднався до Мін’юші та працював військово-морським кореспондентом під час японо-китайської війни.

У 1930 опублікував твір “Лірика”, а у 1934 році свою першу збірку романів “Мусашіно”.

Згодом також опублікував “Доппо-шю”, “Доля”, “Тосей” й т.д..

На додаток до його книг, його репрезентативні твори включають “Дядько Мінамото”, “Яловичина та картопля”, “Щоденник під час випивки” та “Доля”.

Ось декілька цитат з творів письменника, які зображують район Шінджюку:

Про Токіо, район Шінджюку, у творі “Доппо Гін”:

- «Пейзажі в цьому районі завжди заспокоюють душу. Особливо вечорами, коли сонце сідає, тут панує особлива тиша»;
- «Навіть серед метушні Шінджюку є моменти тиші. І коли ти захоплюєш цей момент, можливо, ти зустрічаєш справжнього себе»;
- «Ніч у Шінджюку, з нескінченними вогнями, що сяють як зірки, нагадує розкиданий по землі Молочний Шлях. Цей вид завжди викликає у мене глибоке захоплення» [42].

Ці цитати відображають неперевершену атмосферу та красу району Шінджюку, які так часто змальовував Кунікіда Доппо у своїй творчості.

2.6 Шінджюку за періоди Тайшю та Шьова

Попри різні складнощі, все ж таки в Токіо та Шінджюку зокрема літературне життя вирувало. І навіть зупинка діяльності багатьох літераторів у період війни, не змогла зупинити прогрес у японській літературі.

Як і завжди, завдяки вмінню поєднувати ‘своє’ та ‘чуже’, Японія в обличчі Кавабати Ясунарі стає лауреатом Нобелівської премії з літератури.

Журналіст Коен Нішіумі у своїй книзі про історію Японії розповідає, що у той час країна була під прямим впливом західної культури та стилю життя, тож тогочасна Японія змішувала традиційну японську та західні культури [46, с.334].

Отож повернувшись трохи назад, в період Тайшю, ми бачимо як відбувається ще більша розбудова району з впливом західного стилю життя, будуються нові кав'ярні, магазини, відкривається все більше закладів в Кабукі-чьо, особливо в Золотому гаю, відкривається універмаг Ісетан — торгова перлина міста Шінджюку та Кінокунія — найбільший книжковий магазин, які існують і до сьогодні.

Дослідник Еліс Тімpton коментує ці події так: «‘Культура’ (бунка) замінюється на ‘цивілізацію’ (бунмей) як гасло ранніх 20-х років ХХ-го сторіччя, породжуючи ‘культурні будинки’, ‘культурні горщики’, ‘культурні ножі’ та інші ‘культурні’ речі, для того, щоб втілити ‘культурне життя’, а також модерн і модернізм (‘модему’ та ‘моданідзуму’) зайняли провідне місце в міському товаристві та культурі в останній частині декади» [18, стр.103].

В цей час ми вже спостерігаємо інше покоління письменників, які дотичні до району Шінджюку або згадували його в своїх творах.

Варто згадати, що під час великого землетрусу Канто у 1923 році, Шінджюку був одним з тих районів, які відносно не постраждали, що також сприяло його ще більшій розбудові та популярності серед місцевих жителів.

Періоди Тайшю та Шьова можна назвати періодом, у якому сформувалися не першовідкривачі нових ідей, як це було у період Мейджі, а справжні майстри слова, які вміло володіли різними прийомами та вражали читача складністю думки, яка могла базуватись на спадку прийдешнього покоління японських письменників.

2.7 Рюноске Акутагава

Рюноске Акутагава був визнаним майстром японської короткої прози.

Він відомий своєю здатністю створювати витончені оповідання, які розкривають складні психологічні та моральні питання. Сам Акутагава також був людиною, що шукала глибокий зміст у житті, що відобразилося у його творчості.

Рюноске Акутагава народився в 1891 році в Іріфуне-чьо, округ Кіобаші, як старший син Тошідзо Нііхари. Незабаром після його народження його мати, Фуку, захворіла, і його взяла та виховувала сім'я матері, сім'я Акутагава. Її батько був менеджером 'кобокуша', молокозціджувальної компанії з продажу, яка мала філії в різних місцях і керувала фермою в Найто-Шінджюку (тепер Шінджюку-ні-чьо-ме).

З 1943 року сім'я Акутагава жила в будинку його біологічного батька на фермі. Під час навчання в середній школі Акутагава не зміг адаптуватися до гуртожитку, тому щосуботи повертався додому до своїх прийомних батьків.

«Мій батько був молочником, і, здається, він був одним із тих, хто познайомив мене з усіма новими на той час фруктами та напоями, морозивом, ананасами, ромом тощо. Можливо, були й інші. Я пам'ятаю, як пив ром у тіні дубового листа біля ранчо в Шінджюку в 1913 році» – згадував він.

Після переїзду в Табату він ніколи не жив у районі Шінджюку, але на четвертому році навчання, через вступ свого однокласника Козо Хаяшібара,

він почав часто відвідувати будинок Нацуме Сосекі в Мінамімачі, а також університет Васеда, що сприяло тому, що згодом він став його студентом.

У лютому наступного року він опублікував четверте видання, а його перше видання «Хана» було високо оцінено Сосекі, і він продовжував публікувати один за одним шедеври, які шукали теми з класики.

Однак у свої останні роки він був загнаний у кут як морально, так і фізично, і 24 липня 1929 року він залишив після себе слова: «Щось невиразно тривожне щодо мого майбутнього».

Він покінчив життя самогубством, прийнявши отруту вдома.

2.8 Ясунарі Кавабата

Ясунарі Кавабата був одним з найвидатніших японських письменників, лауреатом Нобелівської премії з літератури за 1968 рік. Його творчість відзначалася глибоким розумінням людської природи та вражаючою красою мови. Кавабата також активно підтримував культурні зв'язки між Японією та іншими країнами.

Кавабата Ясунарі (нар. 11 червня 1899, Осака, Японія - пом. 16 квітня 1972, Дзуші) - японський письменник, лауреат Нобелівської премії з літератури 1968 року. Його меланхолійна лірика перегукується з давньою японською літературною традицією в сучасній ідіоматиці [36].

Відчуття самотності та занепокоєння смертю, що пронизує більшу частину зрілої творчості Кавабати, можливо, походить від самотності його дитинства (він рано осиротів і втратив усіх близьких родичів, коли був ще юнаком).

Він закінчив Токійський імператорський університет у 1924 році і увійшов у літературний світ напів автобіографічною повістю “Ідзу но одоріко” (1926; “Танцівниця Ідзу”).

Вона з'явилася в журналі “Бунгей джідай” (“Мистецька доба”), який він заснував разом із письменником Йокоміцу Ріічі. Цей журнал став органом групи неосенсуалістів, з якою Кавабата був пов'язаний на початку своєї кар'єри.

Вважається, що ця школа значною мірою запозичила свою естетику з європейських літературних течій, таких як дадаїзм та експресіонізм. Їхній вплив на романи Кавабати можна побачити в різких переходах між окремими короткими ліричними епізодами; в образах, які часто вражають своєю сумішшю непоєднаних вражень; і в його зіставленні прекрасного і потворного. Ці ж якості, втім, присутні в японській прозі XVII-го сторіччя і в ренга (зв'язний вірш) XV-го сторіччя. Саме до останньої, як видається, наближалася художня проза Кавабати в пізніші роки.

Більшість творів Кавабати здаються безформними, що нагадує плинну композицію ренги. Його найвідоміший роман (1948; “Снігова країна”), історія про занедбану сільську гейшу, був розпочатий у 1935 році. Після того, як було відкинуто кілька різних фіналів, він був завершений через 12 років, хоча остаточна версія не з'явилася до 1948 року.

“Сембадзуру” (Тисяча журавлів), серія епізодів, присвячена чайній церемонії, була розпочата в 1949 році, але так і не була завершена. Ці та “Яма но ото” (1949-54; “Звук гори”) вважаються його найкращими романами.

Остання книга зосереджується на розраді, яку старий чоловік, що не може докоряти власним дітям, отримує від своєї невістки.

Коли Кавабата отримував Нобелівську премію, він сказав, що у своїй творчості намагався прикрасити смерть і шукати гармонію між людиною, природою і порожнечою. Він наклав на себе руки після смерті свого друга Мішіми Юкіо.

Кавабата Ясунарі певний час жив у районі Шінджюку в Токіо. Цей район був важливим для нього, оскільки він багато років провів у столиці Японії, і Шінджюку став одним з його найулюбленіших місць. Протягом своєї

кар'єри він відвідував і писав про різні місця в Токію, і Шінджюку, з його яскравими вогнями та динамічним життям, часто згадується в його творчості.

Проживання в такому районі, як Шінджюку, безумовно вплинуло на його сприйняття та змалювання міського життя в його творах. Можливо, саме тому його описи цього району такі жваві та насичені деталями, що відображають його особистий досвід і спостереження.

У “Сніговій країні”:

- «Вечірні неонові вогні Шінджюку, що запалюються з приходом ночі, відбиваються в її очах, створюючи ілюзію надзвичайного світу» [61]; У “Тисяча журавлів”:

- «Шінджюку завжди був місцем зустрічей і прощань, де кожна мить могла змінити життя» [60]; У “Старій столиці”:

- «У лабіринтах вулиць Шінджюку можна було загубитися і знову знайти себе, ніби проходячи через низку життєвих випробувань» [59].

Такі ж складні випробування були і в житті письменника, проте залишені ним твори назавжди зможуть допомогти поринути у світ Японії, де ‘своє’ та ‘чуже’ зустрічається та створює новий відтінок життя.

2.9 Фуміко Хаяші

Фуміко Хаяші народилася 1903-го року у префектурі Фукуока. Її життя було наповнено труднощами з самого дитинства та продовжувалося в більш зрілому віці.

Її батьки були мандрівними торговцями, що постійно переїжджали, тому вона часто змінювала школи та місця проживання. Нарешті, в тринадцять років, її родина оселилася в Ономічі. У вісімнадцять років вона почала писати для місцевої газети [25].

Її твори часто містили феміністські теми та описували жінок, що живуть вільним духом. Вона зазнала критики за позитивні репортажі про

японське управління окупованого Китаю. Великий вплив на неї справила закоханість у хлопця вищого за статусом у юні роки. Навіть попри те, що кохання було взаємним, батьки хлопця були проти їхнього шлюбу, через що вони розійшлись.

Проте разом вони на деякий час переїхали до Токіо, де Хаяші зустріне майбутнього чоловіка та напише безліч творів, серед яких частина буде написана під впливом нещасливого кохання та труднощів, що спіткали її у великому місті.

Письменниця працювала на безлічі робіт, перш ніж почала друкуватися.

Свої кроки в літературному світі вона почала з маленьких оповідань та казок для дітей. З часом стаючи все успішнішою, вона продовжувала також друкуватись у журналах та газетах.

Її творчий доробок складається з багатьох томів, оскільки вона була дійсно відданою письменництву. Серед творів Хаяші можна згадати такі як «Обличчя», «Сповідь осіннього листя», «Місячна ніч» та багато інших.

Окрім цього вона також публікувала в журналах свої розповіді про подорожі, значну частину з яких виконала самотійно.

Частину свого життя письменниця провела у районі Шінджюку, який інколи згадує у своїх творах.

Тож далі процитуємо її опис району з творів.

У романі «Золото»:

- «Вона вирішила піти в Шінджюку. Там було багато великих магазинів, кінотеатрів і кафе»;

У оповіданні «Вчителька»:

- «Блукаючи по вулицях Шінджюку, споглядаючи безліч облич і слухаючи гамір вулиць».

Як у попередніх авторів, життя письменниці вирувало у серці Японії, місті Токіо, для якого культурним центром ставав район Шінджюку.

Попри всі негаразди, Фуміко Хаяші залишила по собі визначний літературний спадок, яким ми маємо радість насолоджуватись і зараз.

2.10 Осаму Дадзай

Осаму Дадзай був одним з найвидатніших японських письменників ХХ століття. Його реалістичні оповідання та романи відображали складність людських стосунків і внутрішній конфлікт героїв. Дадзай також відомий своєю складною особистістю та проблемами з депресією, що відображалось у його творчості.

Осаму Дадзай (справжнє ім'я Шуджі Цушіма) народився в 1908 році в родині великого землевласника в префектурі Аоморі. У студентські роки почав займатися творчістю, зокрема публікував свої твори на доджінші. Після закінчення середньої школи Хіросакі в 1930 році він вступив на факультет французької літератури Токійського імператорського університету та вступив до Токівакан, студентського пансіону в Сува, місто Тоцука, поблизу станції Такаданобаба, неподалік від резиденції його третього брата Кейджі.

За словами Кацутаро Отаки, друга Дадзая, пансіон Дадзая був «новою великою будівлею, і очікувалося, що плата за проживання буде високою». Кімната Цушіми була великою кімнатою в задній частині. Будинок та прибудова, вказують на те, що Дадзай походив із заможної родин та отримав велику суму грошей. Приблизно в цей час він безпосередньо зустрівся з письменником Масуджі Ібусе, у якого навчався протягом усього свого життя.

Крім того, приблизно в цей час він почав займатися нелегальною лівою діяльністю і поступово переїжджав з одного пансіону до іншого. Після цього він намагався покінчити життя самогубством з жінкою-офіціанткою бару

(вижив лише Дадзай), а потім одружився на Хаджіме Кояма, гейші зі свого рідного міста. Однак він не зміг знайти психічну стійкість.

Згодом він написав свій твір “Омой” у відчаї та порожнечі після того, як дізнався про минуле першого покоління.

У 1935 році він випустив “Квітка клоуна“, а його “Тякугьо“ був номінований на першу премію Акутагави, але, на жаль, не отримав її.

У 1930 році він вирішив повернутися й одружився з Мічіко Ішіхара за допомогою Ібусе, і його стиль став яскравішим, випустивши такі роботи, як “Сто видів гори Фуджі” та “Хаширський мелос”.

Після війни деякі називали його мерзотником. У той час він написав такі популярні твори, як “Дружина Війона”, «Західне сонце» та “Пропаща людина”, виступаючи проти усталеної моралі.

У червні 1930-го року він і його кохана Томі Ямадзакі увійшли в Тамагава Джьосуй, намагаючись покінчити життя самогубством. Тіло було виявлено нижче за течією мосту Манске в парку Інокашіра рано вранці 19-го числа.

Автор був відомий своїм вмінням відтворювати життя і проблеми звичайних людей у своїх творах.

Як було зазначено вище, якийсь час він живучи неподалік станції Такаданобаба, його університет також знаходився у сусідньому з Шінджюку районі.

Серед його творів Шінджюку був згаданий так:

- «Великий бульвар, здавалося, що він простягається до самого неба, а його кінці завжди розсіяні у далекому світлі. Це була головна артерія Шінджюку, місце, де зіткнуто багато мрій і розбито їх так само багато» (з роману "Вічна бездомність") [52];

- «У цих вуличках Шінджюку кожен день народжувалися і гинули мрії. Тут вони збувалися або розбивалися об асфальт. Життя було втіленням

цих вулиць, які заповнені були людьми, що вірили в дива, і тими, хто втратив віру» (з оповідання "Під сходами") [53];

- «Тут, в цій бездомній кав'ярні в районі Шінджюку, кілька годин я вислухав, як добре вони знали всі проблеми світу, ті, що бідкалися, ті, що жартували» (з оповідання "Вічна бездомність") [52]; У творі "Пропаша людина":

- «Один раз я поїхав до Шінджюку і, проходячи повз кіоски з цигарками, вирішив уникнути марева та й засвітив. Потім вдарило мене в голову — було дивно, що ми не можемо згасити цю вогняну паличку, навіть якщо від нас вимагають цього» [55].

Творчість та особистість Осаму Дадзая може викликати у когось протиріччя, у когось огиду, у когось, навпаки, радість від стирання меж дозволеного та недозволеного, прийнятного та неприйнятного, але в будь-якому випадку, наврядчи хтось може залишитися байдужим.

2.11 Нацуо Секігуса

Нацуо Секігуса (1903–1985) був японським письменником і художником, відомим своїми романами і оповіданнями, що відображали соціальні та культурні зміни в Японії після Другої світової війни. Він народився в районі Шінджюку в Токіо, що пізніше стало відображатися у його творчості.

Секігуса пройшов складний шлях у літературі. Його робота була часто критикована за розголос та сміливість у висвітленні проблем суспільства. Однак він також отримав визнання за свої унікальні твори, які відображали глибокі роздуми над природою людського існування та взаємозв'язками між людьми та їх оточенням.

Секігуса відомий своїм письменницьким стилем, який поєднував в собі ліричність, філософію та соціальну критику. Він вважався одним з

найвпливовіших японських письменників XX століття і залишив значний слід у японській літературі та культурі.

Відомий автор часто згадує район Шінджюку у своїй творчості, зокрема у своєму романі “Науковці” він дає опис Шінджюку у 30-х роках XX сторіччя як символу урбаністичного модерного життя.

Крім цього в його творі “Ноктюрн від сонця” є такі цитати:

- «Шінджюку — це не просто районТокіо. Це місце, де зустрічаються тепло людських долень і холодність металу»;
- «У Шінджюку кожен день народжується нове життя і помирає старе»;
- «Шінджюку — це не місце для слабких. Тут тільки найсильніші виживають» [51].

За деякими джерелами, він також часто промовляв фразу: «Шінджюку — це не місце, це стан свідомості», що підкреслювало особливість цього району для тогочасних літературних кіл Японії, в особливості для його мешканців.

Нацуо Секігуса написав багато творів, серед яких деякі стали класикою японської літератури. Серед них “Три річки”, “Ніч під зорями”, “Місто багатства”, вже згаданий “Ноктюрн від сонця”, “Долина життя” та інші.

Ці твори відзначаються своєрідністю стилю та глибоким філософським підґрунтям, що робить їх популярними серед японських читачів і вивчаються як класика японської літератури.

2.12 Йошіноске Ханеока

Ще один письменник якого варто згадати Йошіноске Ханеока — один з авторів, який описував своє життя та дитинство проведене в районі Шінджюку у автобіографічному творі “Народження та смерть в Шінджюку”.

Декілька цитат з творів Йошіноске Ханеоки, пов'язаних з його рідним районом:

З роману “Вечірні прогулянки”:

- «Вечірнє Шінджюку було як маленька пекельна казка, де кожна вулиця могла розповісти свою історію, а кожен будинок приховував свої таємниці від очей перехожих» [56];

З оповідання “Під палючим сонцем”:

- «У Шінджюку кожен куток міг стати свідком дивного відкриття або зустрічі, що змінить життя. Це був район, де кожен день був пригодою» [57];

З роману “Нічні перепітї”:

- «Нічний Шінджюку був як велике панно, на якому вигравалися історії кохання, розлучення, радості і горя. Він був свідком усього, але не розповідав нікому своїх секретів» [58].

Про цього письменника хоч невідомо багато, проте, його твори відображають собою відданість рідному краю та невимовне натхнення ним.

РОЗДІЛ III. ВПЛИВ НА СУЧАСНУ ЛІТЕРАТУРУ

3.1 Натхнення сучасним Шінджюку

З періоду Хейсей починається перебудова району Шінджюку до такого вигляду у якому ми маємо можливість бачити його зараз. До Токіо як до столиці прагне потрапити чи не кожен молодий японець.

За цю епоху район Шінджюку став мало не місцем паломництва для молодих людей, оскільки саме в цьому районі зосереджена торгівля, де кожен може знайти для себе найкращу та доступну річ.

Розвивається туризм, Японія стає все більш привабливою для іноземців, а район Шінджюку наряду з Шібуєю та Хараджюку, стає одним з тих районів,

які обов'язково треба відвідати у Токіо. Сусідство всіх цих районів тільки сприяє жвавому потоку мандруючих японців та іноземців.

Зараз в районі Шінджюку можна знайти все: торгівельні центри, центри розваг, кінотеатри, бари, кав'ярні, Національний сад Японії Шінджюку Ёоен з одного боку, а з іншого хмарочоси, серед яких університети, виставки, парки, старовинні храми та корейські квартали та багато іншого.

Саме у цих сучасних умовах, Шінджюку все ще має вплив на письменників вже нових періодів.

Можна зазначити, що навіть у епоху Хейсей та Рейва район Шінджюку все ще не втрачає своєї актуальності як джерело натхнення митців. До прикладу, можна згадати творчість Харукі Муракамі й зокрема його “Норвезький ліс” у якому є згадки району Шінджюку.

«У післямові до «Норвезького лісу» Муракамі визнає, що спочатку хотів написати «стовідсотково любовний роман». Твір розповідає про складні людські долі в Японії другої половини ХХ століття» [3].

3.2 Харукі Муракамі

Харукі Муракамі народився 12 січня 1949 року в Кіото, Японія, але виріс у Кобе. Він вивчав драматургію в університеті Васеда в Токіо, де познайомився зі своєю дружиною Йоко.

Після закінчення школи подружжя керувало джаз-баром під назвою Peter Cat у Токіо з 1974 по 1981 рік. Літературна кар'єра Муракамі несподівано почалася під час бейсбольного матчу в 1978 році, де він отримав натхнення написати свій перший роман “Почуй, як співає вітер” (1979). Цей дебютний роман отримав премію Gunzo Literature Prize для нових письменників і ознаменував початок його “Трилогії щура”, за якою пішли “Pinball, 1973” (1980) та інші твори.

Письменник отримав широку популярність після публікації “Норвезького лісу” (1987), який став бестселером в Японії, але також змусив його переїхати за кордон через величезну увагу.

Він жив у Європі та Сполучених Штатах, де працював запрошеним науковцем у Прінстонському університеті з 1991 по 1993 роки та письменником-резидентом в Університеті Тафтса з 1993 по 1995 рік.

Землетрус у Кобе 1995 року та атака заринним газом у токійському метро, здійснена культом Аум Шінрікьо, глибоко вплинули на Муракамі, що спонукало його повернутися до Японії та написати науково-популярні твори, такі як “Під землею: газова атака в Токіо та японська психіка” (1997), яка досліджував досвід жертв нападу.

Літературний стиль Муракамі перебуває під сильним впливом західних письменників, таких як Ф. Скотт Фіцджеральд, Реймонд Чандлер і Річард Бротіган.

Його роботи часто поєднують елементи сюрреалістичного та повсякденного, досліджуючи теми самотності, відчуженості та пошуку ідентичності. Деякі з його відомих творів включають «Хроніку заводного птаха» (1995), “Кафка на пляжі” (2002) і «1Q84» (2009-2010).

Муракамі також відомий своїм дисциплінованим способом життя, який включає суворий щоденний графік писання та регулярний біг на довгі дистанції, який він описує у своїх мемуарах «Про що я говорю, коли говорю про біг» (2007).

Шінджюку у творчості автора відображений у багатьох творах, що безперечно говорить про натхнення цією місцевістю.

Вілбур Грін - письменник, редактор та літературний агент з Сіднею, який у своїй статті ‘Написаний світ: Шінджюку — Токіо, Японія’ досліджує значення району для письменника Харукі Муракамі та його творів пише наступне: «Шінджюку, район, що пульсує енергією, яка водночас переповнює

та спокушає, служить символічним фоном для мого літературного паломництва Японією. Це місце, де сутність магічного реалізму Харукі Муракамі, здається, дихає крізь неонові вогні та човгання незліченних ніг. Коли я блукаю його вулицями, я не можу не відчувати себе так, ніби я потрапив у одну з яскраво сплетених оповідей Муракамі, де межа між буденністю та надзвичайним стирається. <...> Муракамі майстерно вловлює суть Шінджюку, малюючи його штрихами, які підкреслюють його притаманну дихотомію — безперервний рух його гамірних залізничних станцій на фоні безтурботної тиші парку Шінджюку Їоен. Цей контраст є не просто географічним, а й глибоко символічним, що відображає внутрішні ландшафти його героїв, які пересуваються своїми особистими лабіринтами думок і емоцій. Шінджюку з його калейдоскопічною сумішшю неонових вогнів і затінених алей стає метафорою подорожі персонажів крізь складні людські умови» [39].

У цій статті письменник постає як провідник у магічний світ Шінджюку з його контрастами та занурює читача у вирій подій та емоцій, фоном для яких постає неоновий Шінджюку.

3.3 Рю Муракамі

Рю Муракамі — відомий японський письменник, сценарист і кінорежисер, народився 19 лютого 1952 року в Сасебо, Нагасакі, Японія.

Відомий своїми темними, часто провокаційними творами, які досліджують соціальні та психологічні аспекти сучасного життя.

Муракамі вступив до Музичного коледжу в Токію, але пізніше змінив свій фокус на літературу. Його дебютний роман “Майже прозоре синє” (1976) отримав премію Акутагави, одну з найпрестижніших літературних нагород в Японії. Цей роман, відомий своїми жорстокими описами життя молоді в порту

Сасебо, привернув широку увагу і закріпив за Муракамі репутацію важливого голосу японської літератури.

Рю Муракамі написав понад двадцять романів, серед яких “Діти з камерами для монет” (1980), “69” (1987), “Токійський декаданс” (1992) та “В місо супі” (1997). Його твори часто досліджують теми відчуження, насильства та сексуальності в сучасному суспільстві.

Окрім літературної кар'єри, Муракамі також зняв кілька фільмів за своїми творами, включаючи “Токійський декаданс” (1992), що здобув культовий статус за межами Японії.

Рю Муракамі вважається одним з найвпливовіших сучасних японських письменників. Його твори перекладені багатьма мовами і мають значний вплив на культурний ландшафт як в Японії, так і за її межами.

В творчості Рю Муракамі, нерідко бувають згадки про район Шінджюку.

Ось приклад з твору “Токійський декаданс”:

- «Все, що я робив, це кожен день ходив до Заходу Шінджюку, де розташовані усі хмарочоси, та прогулювався околицями» [13, с.19];

Рю Муракамі має значний зв'язок з районом Шінджюку, який відображено в його творчості. Муракамі часто використовує Шінджюку як фон для своїх романів, оскільки цей район є важливим культурним і соціальним центром Токіо.

Шінджюку відомий своїм жвавим нічним життям, безліччю барів, ресторанів і розважальних закладів, що ідеально підходить для тем, які Муракамі досліджує у своїх творах, таких як відчуження, насильство, сексуальність і сучасні соціальні проблеми.

Його роман “В місо супі” (In the Miso Soup) є яскравим прикладом, де він використовує Шінджюку як основне місце дії. У цьому романі Муракамі досліджує темні сторони життя в Токіо через історію гіда, який показує

іноземним туристам нічне життя міста, включаючи сумнозвісні частини Шінджюку.

Інші твори Муракамі також часто включають сцени або персонажів, пов'язаних з Шінджюку, що підкреслює важливість цього району в його художньому світі.

2.4 Йошіфу Хірата

Йошіфу Хірата — відомий японський письменник та журналіст.

Народився письменник 19 березня 1949 року в Токіо, Японія.

Він навчався в університеті Васеда, одному з найпрестижніших університетів Японії, де здобув освіту в галузі літератури.

Йошіфу Хірата розпочав свою кар'єру як журналіст, працюючи для кількох відомих японських газет і журналів. Його репортажі та статті здобули широке визнання за їх глибину і ретельність.

Після успішної кар'єри в журналістиці він перейшов до письменництва. Його твори часто зосереджуються на соціальних і культурних аспектах життя в Японії, включаючи динамічний і різноманітний район Шінджюку в Токіо.

Його роботи досліджують складні взаємодії між традиційною японською культурою і сучасним суспільством. Хірата пише про життя в мегаполісі, зокрема в районах, де стикаються старі й нові світи.

Йошіфу Хірата відомий своїм вмінням передавати атмосферу і дух місця, особливо таких районів як Шінджюку. Його роботи внесли значний вклад у розуміння міського життя в Японії.

В романі “Час життя” 1936 року, а також інших своїх творах письменник Йошіфу Хірата згадує район Шінджюку як символ модерного Токіо.

Він отримав численні нагороди за свої літературні і журналістські досягнення, включаючи премії за свої соціально значущі репортажі.

Серед його найвідоміших книг — ”Місто вночі” та ”Перехрестя в Шінджюку”, які детально зображують життя і зміни в районі Шінджюку.

Його стиль письма характеризується глибоким аналізом суспільних явищ і великою увагою до деталей, що робить його роботи важливими джерелами для розуміння сучасної японської культури.

Епоха Шьова сповнена протиріч, нескінченних трагедій та безперечного розквіту. Навіть зараз японці люблять згадувати той період, зберігаючи його самотність навіть в сучасних кафе та ресторанах. Для японців цей період більше асоціюється зі змінами на краще, завершенням воєнної епохи та розквітом культури.

«Унікальний погляд на сучасне життя в Японії, що складається з потягів туди-сюди, сцен із вагонів і театру, краєвидів з вікна, кожного з яких потрібно зберегти на певній лінії Токіо» [21].

Прикрашені сервізи з запашним цейлонським чаєм, японський пудинг із назвою ‘Шьова’, інтер'єр минулого сторіччя — все це має місце у японській сучасності, зберігаючи традиції того періоду та змін, що відбулися після. В цей період Шінджюку стає впливовим культурним центром міста, де часто збираються різні відомі люди, зокрема й письменники. Таким чином район відіграє важливу роль у формуванні напрямків їх мислення та творчості, навіть якщо самі митці не жили там, а тільки відвідували кафе, брали участь у літературних гуртках або просто виходили на прогулянку у цій місцевості. Саме тут була створена літературна група ‘Шінджюку Акутагава’ названа в честь письменника Рюноске Акутагава. Вона та інші літературні гуртки та групи збиралися в різних кафе Шінджюку, зокрема таких як “Іваго” (60-70-ті рр. XX сторіччя), “Бунгакукай” та інших.

Таким чином ми можемо констатувати, що у різні періоди свого існування, навіть до назви “Шінджюку”, описана місцевість користувалася популярністю серед відомих людей та надихала їх. Вже пізніше завдяки різним економічним, політичним та культурним процесам цей район почав відігравати центральну роль у створенні нової місцевої культури та сприяв появі низки авторів, які надихалися спогадами, життям або відпочинком у цій місцевості, мали можливість спілкуватися з однодумцями та створювали неперевершені твори, які ми можемо читати та досліджувати й сьогодні.

3.5 Банана Йошімото

Банана Йошімото (справжнє ім'я: Маако Йошімото) народилася 24 липня 1964 року в Токіо, Японія. Вона є відомою японською письменницею, відзначеною своїм унікальним стилем та темами, які часто стосуються кохання, втрати і духовного пошуку.

Йошімото виросла в родині інтелектуалів: її батько, Такаакі Йошімото, був відомим філософом і критиком, а сестра, Харуна Йошімото, – успішною мангакою.

Йошімото здобула освіту в Університеті Ніхон, де вивчала літературу.

Саме в університеті вона взяла псевдонім "Банана", який, за її словами, символізує її любов до квітів бананового дерева і нейтральність щодо гендеру.

«1980-ті роки ознаменували пік «бульбашкової» економіки в Японії. Це був час помітних змін у літературі та суспільстві. Зміни політики та соціальні суперечки щодо жіночого вибору та свободи були такими, що цю епоху назвали *onna no jidai*. Письменниці почали оцінювати та оскаржувати значення та риторику навколо щастя» [23].

Дебютний роман Йошімото “Кухня”, виданий у 1988 році, приніс їй міжнародне визнання та численні нагороди, зокрема премію Кайен для нових

письменників. Роман "Кухня" був перекладений багатьма мовами та адаптований у фільм.

Її наступні твори, такі як "Амріта" та інші, закріпили її репутацію як талановитої письменниці, яка здатна поєднувати елементи магічного реалізму з буденними реаліями життя.

Твори Банани Йошімото відзначаються теплим та інтимним стилем, часто з елементами магічного реалізму. Її література глибоко занурюється у внутрішній світ героїв, розкриваючи їхні емоції та переживання, що робить її роботи близькими та зрозумілими для багатьох читачів.

У романі "Кіт":

- «У Шінджюку, вічно киплячому Шінджюку, кожен погляд порушує звичайне відчуття часу. Тут не дуже важливо, що з часом робиться з нами» [62];

У романі "Під канапою":

- «Шінджюку — це місто, яке завжди було в центрі всього, що було модним, крутим і сучасним» [63];

У романі "Амріта"

- «Шінджюку завжди був моїм улюбленим районом, відколи я була дитиною. Я люблю цю відверту вуличну енергію, а також погляди на будівлі з висоти, які відкриваються з хмарочосів» [64].

Банана Йошімото отримала численні літературні нагороди, включаючи премію Нома для нових авторів та премію Ідзумі Кьока. Вона є однією з найвідоміших і найпопулярніших сучасних японських письменниць, чиї твори перекладені багатьма мовами і мають великий успіх серед читачів у всьому світі.

Банана Йошімото, хоча і не має таких глибоких зв'язків з районом Шінджюку, як деякі інші автори, все ж іноді згадує цей район у своїй творчості.

Шінджюку, як одна з найважливіших і найкосмополітичніших частин Токіо, є символом урбанізації та культурного змішання, які знаходять відображення у темах її творів.

«Банана Йошімото вважається репрезентативною постаттю в сучасній японській художній літературі, яка висуває на перший план досвід і самозапитання молодого покоління, яке намагається знайти своє місце в суспільстві, що розривається між консерватизмом і непередбачуваними обставинами радикального, динамічного, глобалізованого, але водночас часу, культури споживання» [23].

Йошімото часто досліджує теми сучасного життя, самотності та міжособистісних стосунків, які чудово вписуються в атмосферу великого міста, такого як Шінджюку. Район з його контрастами між старим і новим, традиційним і сучасним, надає багатий фон для її оповідань.

У своїх творах вона часто зображує повсякденне життя сучасних японців, що живуть в таких урбаністичних районах, як Шінджюку.

Через деталізацію побуту і середовища героїв, Йошімото створює атмосферу, яка резонує з читачами, знайомими з динамікою життя в Токіо.

Хоча конкретні згадки про Шінджюку у її творах зустрічаються рідше, ніж в інших письменників, урбаністичний вплив району відчувається в описах міських ландшафтів, які часто зустрічаються у її роботах. Наприклад, кафе, ресторани, невеликі крамниці, які є невід'ємною частиною міського життя, часто стають місцями дії в її творах.

У своїх творах, таких як “Кухня” та “Хардболд & Хард Лак”, Йошімото часто включає елементи сучасного Токіо, а Шінджюку служить символом метушливого та іноді пригнічуючого міського життя.

3.6 Хідео Фурукава

Хідео Фурукава — японський письменник, народився 1966 року в префектурі Фукушіма.

Він вивчав літературу в університеті Васеда і розпочав свою письменницьку кар'єру з роману “13” (1998).

Фурукава відомий своїм різноманітним стилем, який охоплює фантастику, історичну прозу та експериментальні твори.

Його роман “Холон” отримав нагороду Japan SF Grand Prize у 2005 році. Фурукава також активно займається театральною діяльністю та співпрацює з іншими художниками [38].

У “Токійському саундтреку” Фурукава представляє яскравий портрет Токіо, включаючи Шінджюку, захоплюючи сутність бурхливого та хаотичного життя міста.

3.7 Шінго Хонда

Шінго Хонда — японський письменник, манґака, відомий своїми внесками в сучасну літературу. Народився в 1951 році в префектурі Ніігата.

Твори Хонди часто досліджують теми міського життя та людської психології, за що він отримав кілька літературних нагород.

Серед його найвідоміших творів є роман “Кандзакі”, який отримав премію Акутагава в 1996 році. Його унікальний стиль нарації та глибокий розвиток персонажів зробили його важливою фігурою в сучасній японській літературі.

Шінго Хонда в своїй творчості часто зображував Шінджюку як символ сучасного міського життя, акцентуючи на його хаотичності та швидкому ритмі. Наприклад, у його романах та оповіданнях Шінджюку представлений як місце,

де переплітаються різні людські долі, відображаючи як індивідуальну боротьбу, так і соціальні проблеми.

«Безлюдні, але тісні провулки та вулички Шіндзюку часто підтримують життя неоновими вогнями магазинів і магазинів» [33].

Через детальні описи міського ландшафту і щоденного життя Хонда показує Шіндзюку як центр сучасного існування з усіма його складностями та протиріччями.

Сучасний графічний роман у жанрі фантастики автора Шінго Хонда “Створіння” має згадки про район Шіндзюку та його околиці, а також містить зображення відомих місць району (Університет технологій та дизайну Токіо Модо Гакуен, Будівля Токійського столичного уряду, район Кабукі-чьо) [14]. Зображення апокаліптичного світу у ньому, з об’єктивних причин може бути навіяно футуристичним духом Шіндзюку.

3.8 Шіндзюку в творах закордонних письменників

Окрім відомих письменників новітньої японської літератури, районом Шіндзюку також надихаються й закордонні автори.

Сприяє цьому також вулична мода: «Японська вулична мода та молодіжні субкультури були темами, які цікавлять багатьох журналістів, редакторів, блогерів, кураторів музеїв і фотографів як у Японії, так і за її межами» [19, с.16].

Так, наприклад, у своїй книзі “Малоймовірний детектив”, письменник Гаррі Брайант згадує район так:

- «Я вирішив піднятися до Шіндзюку наступного дня. <...>

Шіндзюку є одним із найбільших із 23 спеціальних районів Токіо. Сюди входить Кабукі-чьо, «квартал червоних ліхтарів», відомий різноманітністю барів, ресторанів і закладів, присвячених сексу. Район Кабукі-чьо займається

тим, що називається ‘мідзушьобай’, що буквально перекладається як ‘торгівля водою’» [9].

Британський письменник Крістофер Моррісон навіть має твір під назвою “Шінджюку”, що виконаний частково у стилі графічного роману зображуючи місцевість району.

- «Весь Шінджюку — місце запального нічного туризму.

Запам'ятай, що краще триматися головних вулиць та уникати околиць.

Туристів не люблять тут» [4, с.39].

Ще один письменник Рон Чаррон у своєму творі у стилі кіберпанку “Файли Мотоко. Кіберпророцтво” присвячує цілу главу книги району Шінджюку [12].

Все це вказує на те, що район Шінджюку як місце для натхнення має дуже багатий потенціал. Неонові вивіски, хмарочоси, різноманіття кольорів робить цю місцевість особливою серед звичайних на вигляд будинків, в яких живуть японці.

3.9 Шінджюку як культурний простір

«Моделювання сучасності як візуальної концепції стикається з літературним урбанізмом кількома способами, перш за все це те, як місто, як архітектурна та географічна істота, просторово проявляється в тілі та в свідомості міського жителя» [28].

Шінджюку, як культурний і літературний центр Токіо, став місцем формування кількох важливих літературних спілок.

Однією з найбільш відомих була ‘Бунгей Шінджюку’ (文芸新宿), яка об'єднала молодих письменників і поетів у 1920-х роках.

Інша важлива спілка — ‘Шінджюку Нічігей’ (新宿日芸), що виникла

після Другої світової війни і включала таких авторів, як Йошіноске Ханеока та інші, які зробили значний внесок у розвиток японської літератури.

Отже розглянемо уважніше ці та інші спілки.

- ‘Бунгей Шінджюку’ (文芸新宿) була літературною спілкою, що сформувалася у 1920-х роках у районі Шінджюку, Токіо. Ця спілка об'єднала молодих письменників і поетів, які прагнули створювати новаторську літературу, відображаючи сучасні соціальні та культурні зміни. Її члени часто збиралися в кафе та барах Шінджюку, обговорюючи літературні ідеї та обмінюючись думками. Спілка стала важливим осередком для розвитку японської літератури, зокрема для літературних течій та експериментальної прози.

- ‘Шінджюку Нічігей’ (新宿日芸) — це літературна спілка, яка виникла в Шінджюку після Другої світової війни. Вона включала багатьох впливових письменників та поетів, які збиралися в цьому районі для обговорення своїх робіт і літературних ідей. Ця спілка стала важливим осередком культурного життя в Токіо, сприяючи розвитку сучасної японської літератури. Члени "Шінджюку Нічігей" часто використовували урбаністичний контекст Шінджюку як джерело натхнення, що відображено в їхніх творах.

- ‘Шінджюку Акутагава’ (新宿芥川) — це група літературних ентузіастів, яка виникла у районі Шінджюку в 1920-х роках, названа на честь відомого письменника Рюноске Акутагави. Група об'єднувала молодих письменників, які шукали нові форми вираження в літературі та прагнули оновити традиційну японську літературу. Члени цієї групи часто збиралися в кафе та барах Шінджюку, де обговорювали свої твори та літературні тенденції, роблячи Шінджюку важливим культурним центром.

- ‘Авангард Шінджюку’: гурток, який об'єднував письменників та митців, що прагнули експериментувати з формами і стилями, відображаючи сучасні соціальні зміни.

- ‘Шінджюку Бар Бунгаку’: літературний гурток, що збирався в барах Шінджюку, де обговорювали нові літературні течії та обмінювалися ідеями.
- ‘Токійська літературна група’: гурток, що зосереджувався на поезії та прозі, сприяючи розвитку молодих письменників у післявоєнний період.
- ‘Мін'юкай’ (民友会): заснований на початку 20-го століття, цей гурток об'єднував письменників і мислителів, які прагнули поширювати нові ідеї в японському суспільстві.
- ‘Шінджюку Зеттаро’ (新宿絶叫団): гурток авангардистів, які експериментували з поезією та прозою, прагнучи знайти нові форми вираження.
- ‘Літературний Клуб Шінджюку’: група письменників і критиків, які регулярно збиралися для обговорення нових творів та літературних тенденцій.
- ‘Тампай-но Кай’ (短編小説の会): гурток, який спеціалізувався на коротких оповіданнях, зосереджуючись на розвитку цього жанру в японській літературі.
- ‘Дайні Айда’ (第二愛田): літературна група, що складалася з письменників і художників, які активно обговорювали та розвивали нові мистецькі напрями.
- ‘Нічійо кай’ (日曜会): група літераторів, які збиралися по неділях для обговорення своїх творів і літературних тенденцій.

Ці гуртки стали важливими осередками культурного життя, впливаючи на розвиток японської літератури.

Частина з них були дуже відомими, частина лише у вузькому колі, проте так чи інакше це вказує на роль району Шінджюку для письменників різних стилів як центру для зустрічей, обміном думками та джерело натхнення.

Ми дійсно можемо припустити, що це місце неймовірно надихало їх. Проте важлива також і зручність його розташування.

Зауважемо, що Шінджюку також вплинув на відомого письменника Морі Огая. Для нього Шінджюку став місцем, де він знайшов натхнення, контакт з іншими літераторами та можливість вільного обміну ідеями. Тут він також зустрічався з видатними письменниками свого часу, що сприяло його творчому розвитку. Шінджюку віддавали перевагу багаті традиції та відомі місця, що, ймовірно, вплинули на атмосферу та тематику його творів [31].

Завдяки одній з найбільших пересадочних станцій, а також безлічі місць для зустрічі, не дивно, що люди мистецтва тягнулися сюди. І можливо багато з творів були б зовсім інакшими, якби району Шінджюку не було б.

Висновки

Отже результатом нашого дослідження є історичний аналіз району Шінджюку як місця створення нової японської літературної інтелігенції на основі біографій та творчості письменників, які проживали або проводили свій час у цій місцевості з періоду Мейджі по період Шьова. Зокрема таких письменників епох Мейджі-Шьова як Фуміко Хаяші, Шойо Цубоучі, Дадзай Осаму, Кавабати Ясунарі, дослідника японської культури Коїдзумі Якумо та звичайно, одного з найяскравіших представників району Шінджюку, автора роману «Серце» Нацуме Сосекі.

Також ми змогли простежити вплив цієї місцевості на літературу більш сучасних періодів Хейсей та Рейва. Зокрема таких авторів як Харукі Муракамі, Шінго Хонда та інших.

Таким чином ми досягнули мету нашого дослідження щодо розширення уявлення про конкретне місце як частину культурного феномену Японії для українського читача, створюючи новий підхід до вивчення певних історичних постатей та їх творів через призму урбаністичних змін в певній місцевості. Такий підхід наближає нас до розуміння, в яких умовах жило тогочасне суспільство Японії й як утворилася нова літературна інтелігенція Японії через призму району Шінджюку.

На основі досліджень про Японію та Токіо минулого сторіччя, ми змогли встановити причини та наслідки історичних змін території, що стала районом Шінджюку, проаналізували біографії та твори письменників, які були пов'язані з описаною місцевістю.

З отриманих досліджень ми можемо чітко простежити зв'язок різних письменників з районом Шінджюку, а отже й дати визначення цієї місцевості як таку, що мала неабиякий вплив на сучасну японську літературу.

З періоду Мейджі по період Шьова включно ми простежили появу багатьох японських письменників дотичних до досліджуваної нами місцевості.

Далі ми також описали вплив району Шінджюку на письменників сучасних періодів Хейсей та Рейва.

Окрім цього ми згадали про вплив Шінджюку у творах зарубіжних письменників та наостанок проаналізували літературні гуртки та спілки, які існували протягом XX-XXI сторіч.

В нашому дослідженні ми користувалися історико-літературним методом для простеження зв'язку місцевості Шінджюку з письменниками, а також задля дослідження історії району.

Також ми застосовували описовий та компаративний методи, задля опису та порівняння біографій різних письменників різних епох та їх творів.

Наше дослідження може бути розширене у майбутньому, оскільки відомо, що письменників пов'язаних з районом Шінджюку, які відображають у своїх творах згадану місцевість набагато більше, проте через неможливість дістати більшість з таких джерел, ми плануємо зробити це у сприятливий час пізніше.

Список джерел:

1. Аністратенко Л.С., Бондаренко І.П. (2012). Словник японських літературознавчих термінів, 208 с.
2. Бондаренко, І., & Кузьменко, Ю. (2021). Японська література ХХ століття. Підручник. Видавничий дім Дмитра Бураго.
3. Покровкова, С. І., Кравець, & М. О. (2022). "Жанрові особливості роману Х. Муракамі «Норвезький ліс»".

Доступно:

<https://md-eksperiment.org/post/20220719-zhanrovi-osoblivosti-romanu-h-murakami-norvezkij-lis>

4. Christopher Morrison Shinjuku, Second Edition, 2022 - 184
5. Donald Keene The Pleasures of Japanese literature, 1988 - 133 p.
6. Edwin O. Reischauer Japan: The Story of a Nation, 1998 – 416 p.
7. George Ritzer, Paul Dean Globalization. A basic text, 2022 - 638 p.
8. John Bright Literary urbanism, visuality and modernity, 2009. - 291 p.
9. H.A. Byant The unlikely detective, 2021 - 431 p.
10. Kenneth G. Henshall A history of Japan: from the Stone age to Superpower, 2012 - 288 p.
11. Rebecca Milner Tokyo, 2022. - 420 p.
12. Ron Charron The Motoko Files: Cyber Prophecy, 2024 - 151 p.
13. Ryu Murakami Tokyo Decadence, 2016 - 163 p.
14. Shingo Honda Creatures, 2020 - 192 p.
15. Soiku Shigematsu Zen Haiku: Poems and Letters of Natsume Soseki, 1994 - 134 p.

16. Thomas R. H. Havens Nishi Amane and modern Japanese thought, 1970 - 264 p.
17. Thomas R. H. Havens Radicals and Realists in the Japanese Nonverbal arts: the Avant-Garde Rejection of modernism, 2006 - 308 p.
18. Tipton, E. K.. (2002). Modern Japan. A social and political history.
Routledge.
19. Yuniya Kawamura Fashioning Japanese subcultures, 2013. - 192 p.
20. Yunqi Feng A Study on the Structural Relationship of Natsume Soseki's Novel "Heart", 2018
21. A. Robert Lee Shinjuku, 2022
https://www.researchgate.net/publication/365187867_3_-_Shinjuku?_sg=csAuhbcmgJaZOS0Y0iMRzr1mgK3CAcoKeI_CnoZOEbnmep_JovTi3mMpztJTaXI5nrqyQeglGcS2y50&_tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIiwicGFnZSI6Il9kaXJlY3QifX0
22. About Isetan Mitsukoshi Group
<https://cp.mistore.jp/global/en/history.html>
23. Dolikajyouti Sharma The place I like best in this world is the kitchen”: Reading the Kitchenspace in Banana Yoshimoto's Kitchen, 2022.
https://www.researchgate.net/publication/363058794_The_place_I_like_best_in_the_world_is_the_kitchen_Reading_the_Kitchenspace_in_Banana_Yoshimoto%27s_Kitchen
24. David Henry Kornhauser Ed. Tokyo
<https://kids.britannica.com/students/article/Tokyo/277379>
25. Fumiko Hayashi Biography
<https://www.themodernnovel.org/asia/other-asia/japan/fumiko-hayashi/>

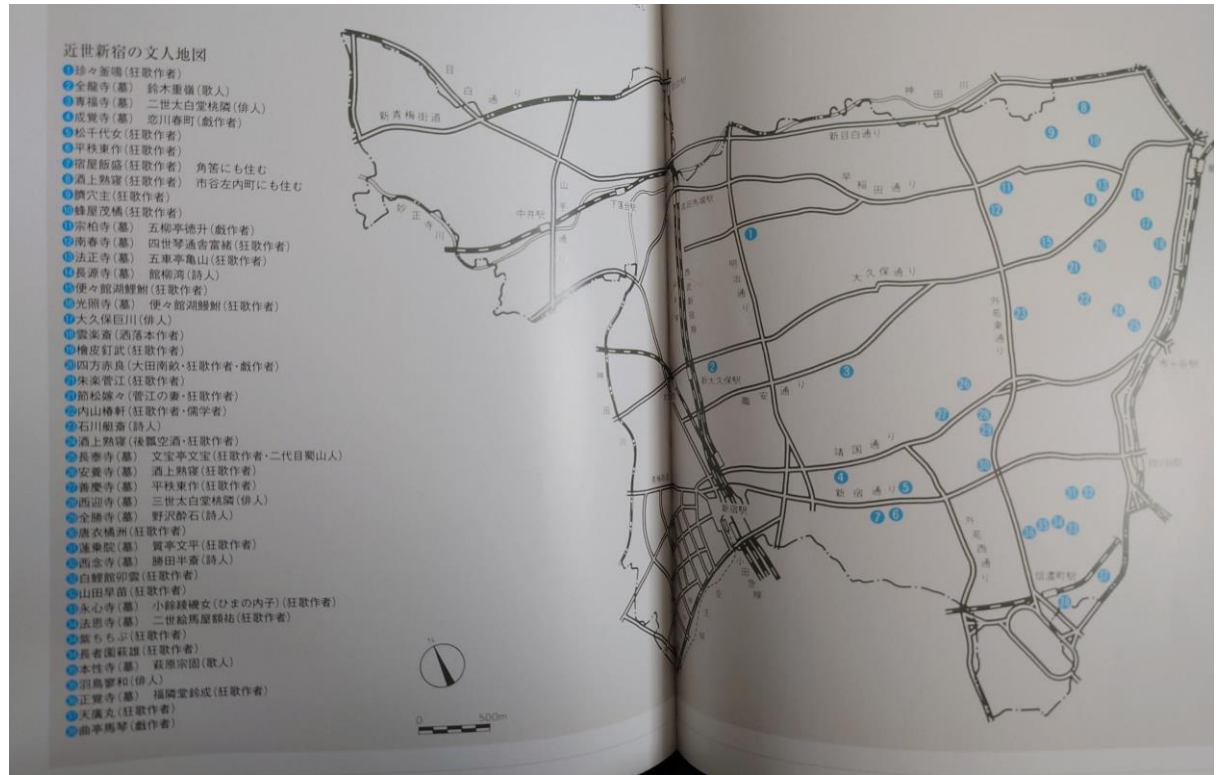
26. Hashiguchi Toshio. 2020. Becoming a Tokyo Center: A History of Shinjuku
<https://www.nippon.com/en/japan-topics/g00800/becoming-a-tokyo-center-a-history-of-shinjuku.html>
27. Kien To, Leng Hua Chong. 2017. The traditional shopping street in Tokyo as a culturally sustainable and ageing-friendly community
https://www.researchgate.net/publication/316804270_The_traditional_shopping_street_in_Tokyo_as_a_culturally_sustainable_and_ageing-friendly_community
28. Ken Tadashi Oshima Shinjuku 新宿 : Messy Urbanism at the Metabolic Crossroads: Understanding the "Other" Cities of Asia
https://www.researchgate.net/publication/312634034_Shinjuku_xinsu_Messy_Urbanism_at_the_Metabolic_Crossroads_Understanding_the_Other_Cities_of_Asia
29. Mouhamad Mbacke Natsume Soseki, Japanese Writing, and the Heart of Loneliness, 2023.
<https://medium.com/illumination/natsume-soseki-japanese-writing-and-the-heart-of-loneliness-0532cf6765d2>
30. Nozomi Uematsu Writing Women's Happiness in the 1980s: Labor and Care in Kometani Fumiko, Hayashi Mariko and Yoshimoto Banana, 2023.
https://www.researchgate.net/publication/374786788_Writing_Women's_Happiness_in_the_1980s_Labor_and_Care_in_Kometani_Fumiko_Hayashi_Mariko_and_Yoshimoto_Banana
31. Ōtsuka Miho Mori Ōgai: The Polymath Intellectual Who Made Literary History, 2022.

32. <https://www.nippon.com/en/japan-topics/b07227/> 33. Parker Cook A Rainy Night in Shinjuku, 2024
https://www.researchgate.net/publication/380279654_A_Rainy_Night_in_Shinjuku
34. Patrick Parr Lafcadio Hearn becomes Koizumi Yakumo in 1890s Japan, 2022 <https://japantoday.com/category/features/japan-yesterday/lafcadio-hearn-becomes-koizumi-yakumo-in-1890s-japan>
35. Sally A. Hastings Tokyo Vernacular: Common Spaces, Local Histories, Found Objects by Jordan Sand, 2015.
https://www.researchgate.net/publication/272371487_Tokyo_Vernacular_Common_Spaces_Local_Histories_Found_Objects_by_Jordan_Sand
36. The Encyclopedia Britannica Biography of Kawabata Yasunari
<https://www.britannica.com/biography/Kawabata-Yasunari>
37. The Shinjuku Foundation for the Creation of the Future. https://www.regasu-shinjuku.or.jp/?page_id=112381#!
38. Hideo Furukawa Biography https://sf-encyclopedia.com/entry/furukawa_hideo
39. Wilbur Greene. 2024. The Written World: Shinjuku - Tokyo, Japan
<https://www.inkwell.today/the-written-world-shinjuku-japan/>
40. 望月柚花。2023「【週末民話研究】徳川家康の家臣・内藤清成の生涯と駿馬伝説」<https://san-tatsu.jp/articles/249974/>
41. 新宿区立新宿歴史博物館。『新宿の歴史と文化』。(2012)。小宮山印刷工業株式会社
42. 國木田獨歩。『どっぼう銀』、1897 - 203 ページ。

43. 夏目漱石。『心』、1914
44. 夏目漱石。『永日小品』、1910
45. 夏目漱石。『遊戯』、1909
46. 西海コエン。(2023)。『日本の歴史。A History of Japan: From the Ancient Past to the Present』。IBC パブリッシング株式会社。
47. 坪内逍遙。『壁』、2014 - 360 ページ
48. 坪内逍遙。『カフェ・カノ』、2011 - 240 ページ
49. 早矢文子。『先生』、1958 - 300 ページ
50. 早矢文子。『金』、1954 - 350 ページ
51. 関口夏央。『太陽の夜想曲』、2002 - 216 ページ
52. 太宰治。『亡者の家』、1947 - 208 ページ
53. 太宰治。『階下にて』、1947 - 240 ページ
54. 太宰治。『永遠の放浪者』、1948 - 304 ページ
55. 太宰治。『人間失格』、1948 - 176 ページ
56. 吉之助英丘。『夕べの散歩』、2011 - 336 ページ
57. 吉之助英丘。『燃えつきるほどの太陽の下で』、1964 - 272 ページ
58. 吉之助英丘。『夜の独語』、2012 - 272 ページ。
59. 川端康成。『古都』、1962 - 244 ページ
60. 川端康成。『千羽鶴』、1952 - 232 ページ
61. 川端康成。『雪国』、1947 - 175 ページ
62. よしもとばなな。『ネコ』、1989. - 224 ページ
63. よしもとばなな。『掌の小説』、1991. - 160 ページ
64. よしもとばなな。『アムリタ』、1994 - 304 ページ

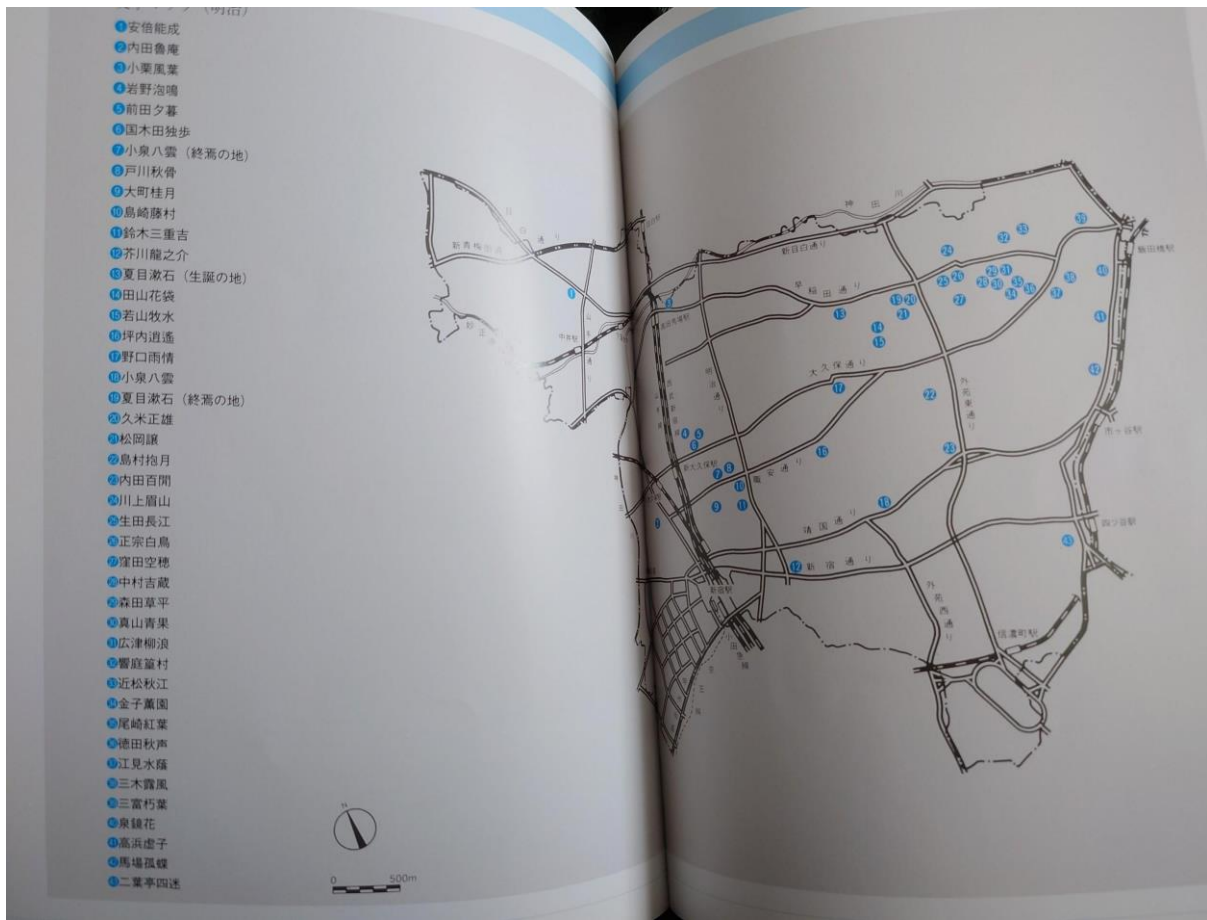
Додатки

Додаток 1

Додаток 2

2

3

Додаток

Додаток

